

AB „Vilkyškių pieninė“

2009 metų konsoliduotų
finansinių ataskaitų rinkinys

Turinys

Informacija apie įmonę	1
Vadovybės pareiškimas dėl konsoliduotų metinių ataskaitų	2
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB "Vilkyškių pieninė" akcininkams	3
Konsoliduota finansinės būklės ataskaita	5
Konsoliduota pelno (nuostolių) ataskaita	6
Konsoliduota bendrųjų pajamų ataskaita	7
Konsoliduota akcininkų nuosavybės pokyčių ataskaita	8
Konsoliduota pinigų srautų ataskaita	10
Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos	12
Konsoliduotas metinis pranešimas už 2009 metus	53

Informacija apie įmonę

AB “Vilkyškių pieninė”

Telefonas: +370 441 55330

Telefaksas: +370 441 55242

Įmonės kodas: 277160980

Buveinė: LT-99369 Vilkyškiai, Vilkyškių sen., Pagėgių r. sav., Lietuva

Valdyba

Gintaras Bertašius (pirmininkas)

Sigitas Trijonis

Rimantas Jancevičius

Vilija Milaševičiūtė

Linas Strėlis

Andrej Cyba

Vadovybė

Gintaras Bertašius, Generalinis direktorius

Sigitas Trijonis, Technikos direktorius

Rimantas Jancevičius, Žaliavos direktorius

Arvydas Zaranka, Gamybės direktorius

Arminas Lunia, Pardavimų direktorius

Vilija Milaševičiūtė, Finansų direktorė

Auditorius

“KPMG Baltics”, UAB

Bankai

AB “SEB bankas”

AB bankas “Snoras”

AB bankas “Swedbank”

Vadovybės pareiškimas dėl konsoliduotų metinių ataskaitų

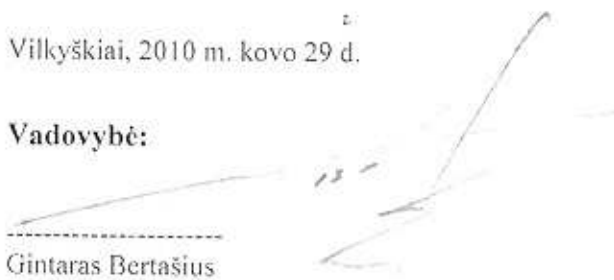
Šiandien vadovybė aptarė ir patvirtino konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinį ir konsoliduotą metinį pranešimą, ir Įmonės vardu jas pasirašė.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mes manome, kad naudoti apskaitos principai yra tinkami.

Mes rekomenduojame patvirtinti konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinį visuotiniame akcininkų susirinkime.

Vilkyškiai, 2010 m. kovo 29 d.

Vadovybė:

Gintaras Bertašius
Generalinis direktorius

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Vilkyškių pieninė“ akcininkams

Mes atlikome pridedamo AB „Vilkyškių pieninė“ (toliau – „Įmonė“) konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – „konsoliduotos finansinės ataskaitos“) auditą. Konsoliduotas finansines ataskaitas sudaro konsoliduota finansinės būklės 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita, bei konsoliduotos pelno (nuostolio), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos už tada pasibaigusį laikotarpį bei pastabos, kurias sudaro reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kita aiškinamoji informacija, pateikta 12-52 puslapiuose.

Vadovybės atsakomybė už metines finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą konsoliduotų finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstą (esamomis aplinkybėmis) apskaitos įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias konsoliduotas finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja nustatytų etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų finansinėse ataskaitose buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame įmonės vidaus kontrolės, skirtas užtikrinti teisingą finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos joje atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei.

Sąlyginės nuomonės pagrindas

Įmonė neįvykdė kai kurių banko paskolų sutartyse numatytų finansinių rodiklių ir nepriskyrė dalies mokėtinų paskolų trumpalaikiams įsipareigojimams, kaip to reikalauja Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai, TAS 1 „Finansinių ataskaitų pateikimas“. Jei minėtoji mokėtinų paskolų dalis būtų klasifikuojama kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, 2009 m. gruodžio 31 d. paskolų ilgalaikė dalis sumažėtų 16,983 tūkst. litų, o paskolų trumpalaikė dalis padidėtų 16,983 tūkst. litų suma.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus Sąlyginės nuomonės pagrindimo pastraipoje pateikto dalyko poveikį, konsoliduotos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Įmonės konsoliduotą finansinę būklę 2009 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusį metų konsoliduotus veiklos rezultatus ir konsoliduotus pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Dalyko pabrėžimas

Nepateikdami papildomos išlygos savo nuomonei, mes atkreipiame dėmesį į konsoliduotų finansinių ataskaitų 15-ąją pastabą, kurioje teigiama, kad 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė neįvykdė kai kurių banko paskolų sutarčių sąlygų. Įmonės veiklos tęstinumas priklausys nuo to, ar bankas nereikalaus grąžinti paskolų anksčiau termino dėl paskolų sutarčių sąlygų pažeidimo. Pridedamos konsoliduotos finansinės ataskaitos yra parengtos su prielaida, jog Įmonė tęs savo veiklą. Į konsoliduotas finansines ataskaitas nėra įtraukti jokie koregavimai, dėl kurių Įmonė negalėtų tęsti veiklos.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2009 m. konsoliduotą metinį pranešimą, pateiktą konsoliduotų finansinių ataskaitų 53-96 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Klaipėda, 2010 m. kovo 29 d.

„KPMG Baltics“, UAB

Rokas Kasperavičius

Partneris

Atestuotas auditorius

Konsoliduota finansinės būklės ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Turtas			
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	8	66,248	71,740
Nematerialusis turtas	9	608	418
Prestižas	9	23,875	23,875
Ilgalaikės gautinos sumos	10	1,421	1,233
Ilgalaikis turtas iš viso		92,152	97,266
Atsargos	11	18,512	20,601
Prekybos ir kitos gautinos sumos	12	14,820	18,584
Avansu sumokėtas pelno mokestis		-	1,117
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	395	195
Trumpalaikis turtas iš viso		33,727	40,497
Turtas iš viso		125,879	137,763
Nuosavas kapitalas			
Akcinis kapitalas		11,943	11,943
Akcijų priedai		11,396	11,396
Rezervai		8,624	8,523
Nepaskirstytas pelnas		7,048	-81
Iš viso nuosavo kapitalo, priskirtino įmonės akcininkams	14	39,011	31,781
Nekontroliuojanti dalis		88	55
Nuosavas kapitalas iš viso	14	39,099	31,836
Įsipareigojimai			
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	15	39,266	48,946
Vyriausybės dotacijos	16	8,203	8,894
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	17	2,301	1,591
Ilgalaikiai įsipareigojimai iš viso		49,770	59,431
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	15	15,990	21,601
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos, įskaitant išvestines priemones	18	21,020	24,895
Trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso		37,010	46,496
Įsipareigojimai iš viso		86,780	105,927
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso		125,879	137,763

Paaiškinimai, pateikiami 12-52 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Konsoliduota pelno (nuostolių) ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Pajamos	1	159,318	151,981
Pardavimų savikaina	2	-134,289	-154,338
Bendrasis pelnas		25,029	-2,357
Kitos veiklos pajamos, grynąja verte		-201	1,020
Paskirstymo sąnaudos	3	-7,048	-1,130
Administracinės sąnaudos	4	-6,528	-7,228
Veiklos rezultatas		11,252	-9,695
Finansinės veiklos pajamos		66	528
Finansinės veiklos sąnaudos		-3,346	-4,249
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos	5	-3,280	-3,721
Pelnas (nuostolis) prieš mokesčius		7,972	-13,416
Pelno mokesčio sąnaudos	6	-1,249	1,447
Grynasis pelnas (nuostolis)		6,723	-11,969
Priskirtina:			
Įmonės akcininkams		6,690	-11,916
Nekontroliuojamai daliai		33	-53
Grynasis pelnas (nuostolis)		6,723	-11,969
Pelnas (nuostolis), tenkantis 1 akcijai (litas)	7	0.56	-1.06
Sumažintas pelnas (nuostolis) 1 akcijai (litas)	7	0.56	-1.06

Paiškinimai, pateikiami 12-52 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Konsoliduota bendrųjų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Grynasis pelnas (nuostolis)		6,723	-11,969
Kitos atskaitinių metų bendrosios pajamos			
Perkainojimo rezervo didinimas (mažinimas)		-	-
Pelno mokesčio įtaka		540	-409
Kitos ataskaitinių metų bendrosios pajamos, po pelno mokesčio		540	-409
Iš viso bendrųjų pajamų		<u>7,263</u>	<u>-12,378</u>
Priskirtina:			
Įmonės akcininkams		7,230	-12,325
Nekontroliuojamai daliai		33	-53
Viso bendrųjų pajamų		<u>7,263</u>	<u>-12,378</u>

Paiškinimai, pateikiami 12-52 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Konsoliduota akcininkų nuosavybės pokyčių ataskaita

		Nuosavas kapitalas, priskirtinas Įmonės akcininkams							Iš viso nuosavo kapitalo
Tūkst. litų	Pastaba	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkai- nojimo rezervas	Privalo- masis rezervas	Nepaskirs- tytasis rezultatas	Iš viso	Nekontr oliuojam a dalis	
2008 m. sausio 1 d.		9,353	-	8,420	935	13,442	32,150	42	32,192
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos									
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	-11,916	-11,916	-53	-11,969
Kitos bendrosios pajamos									
Pervedimai iš rezervų		-	-	-423	-	423	.	-	-
Perkainojimo rezervo mažinimas, įvertinus pelno mokesčio įtaką		-	-	-409	-	-	-409	-	-409
Iš viso kitų bendrųjų pajamų		-	-	-832	-	423	-409	-	-409
Iš viso ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų		-	-	-832	-	-11,493	-12,325	-53	-12,378
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale									
Akcijų emisija		2,590	11,396	-	-	-	13, 986	-	13, 986
Dividendai		-	-	-	-	-2,030	-2,030	-	-2,030
Iš viso akcininkų įnašų ir paskirstymų akcininkams		2,590	11,396	-	-	-2,030	11,956		11,956
Pasikeitimai grupėje be kontrolės praradimo									
Kiti pasikeitimai grupėje		-	-	-	-	-	-	66	66
Iš viso pasikeitimai Grupėje		-	-	-	-	-	-	66	66
Iš viso operacijų su akcininkais		2,590	11,396	-	-	-2,030	11,956	66	12,022
2008 m. gruodžio 31 d.	14	11,943	11,396	7,588	935	-81	31,781	55	31,836

Konsoliduota akcininkų nuosavybės pokyčių ataskaita (tęsinys)

		Nuosavas kapitalas, priskirtinas Įmonės akcininkams							Iš viso nuosavo kapitalo
Tūkst. litų	Pastaba	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkai- nojimo rezervas	Privalo- masis rezervas	Nepaskirs- tytasis rezultatas	Iš viso	Nekontr oliuojam a dalis	
2009 m. sausio 1 d.		11,943	11,396	7,588	935	-81	31,781	55	31,836
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos									
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	6,690	6,690	33	6,723
Kitos bendrosios pajamos									
Pervedimai iš rezervų		-	-	-439	-	439	-	-	
Perkainojimo rezervo didinimas, įvertinus pelno mokesčio įtaką		-	-	540	-	-	540	-	540
Iš viso kitų bendrųjų pajamų		-	-	101	-	439	540	-	540
Iš viso ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų		-	-	101	-	7,129	7,230	33	7,263
Akcininkų įnašai ir paskirstymai akcininkams:									
Iš viso akcininkų įnašų ir paskirstymų akcininkams		-	-	-	-	-	-	-	-
Pasikeitimai grupėje be kontrolės praradimo									
Kiti pasikeitimai grupėje		-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso operacijų su akcininkais									
2009 m. gruodžio 31 d.	14	11,943	11,396	7,689	935	7,048	39,011	88	39,099

Paiškinimai, pateikiami 12-52 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Konsoliduota pinigų srautų ataskaita

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Laikotarpio pelnas (nuostolis)		6,723	-11,969
Koregavimai dėl:			
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimo	8	6,471	5,946
Nematerialiojo turto amortizacijos	9	260	93
Dotacijų amortizacijos ir nurašymo	16	-723	-387
(Pelno) nuostolio iš ilgalaikio turto pardavimo		904	379
Pelno mokesčio sąnaudų		1,249	-1,447
Palūkanų sąnaudos, grynąja verte		3,079	3,816
		17,963	-3,569
Atsargų pokytis		2,089	-1,525
Ilgalaikių gautinų sumų pokytis		-188	-
Prekybos ir kitų gautinų sumų pokytis		4,882	-336
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų pokytis		-3,875	7620
		20,871	2,190
Sumokėtos palūkanos		-3,079	-3,816
Sumokėtas pelno mokestis		-	-2,235
Pinigai gauti (išleisti) pagrindinei veiklai		17,792	-3,861
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Lėšos įrengimų ir įrangos įsigijimui	8	-2,402	-10,520
Lėšos nematerialiojo turto įsigijimui	9	-450	-312
Lėšos iš įrangos ir įrengimų pardavimo		519	431
Lėšos iš investicijų perleidimo		-	4,297
Lėšos investicijų įsigijimui, atėmus įsigytus pinigus		-	-30,028
Pinigai išleisti investicinei veiklai		-2,333	-36,132

Konsoliduota pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Paskolų gavimas		515	37,682
Paskolų grąžinimas		-15,806	-11,824
Lėšos iš akcinio kapitalo išleidimo		-	13,986
Lėšos dividendams išmokėti		-	-2,030
Gautos vyriausybės dotacijos	16	32	1,319
Pinigai gauti (išleisti) finansinei veiklai		-15,259	39,133
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		200	-860
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d		195	1,055
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	13	395	195

Paaiškinimai, pateikiami 12-52 puslapiuose, yra neatskiriama šių konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

1. Bendra informacija

Grupę sudaro šios įmonės:

- AB „Vilkyškių pieninė“, patrunuojanti įmonė (toliau tekste: Įmonė arba Grupė)
- AB „Modest“, dukterinė įmonė (toliau tekste: dukterinė įmonė AB „Modest“)
- AB „Kelmės pieninė“, dukterinė įmonė (toliau tekste: dukterinė įmonė AB „Kelmės pieninė“).
AB „Kelmės pieninė“ tiesiogiai valdo 100% akcijų UAB „Kelmės pieno centras“.

AB „Vilkyškių pieninė“ įkurta 1993 m. Įmonė nėra įsteigusi filialų ar atstovybių.

AB „Vilkyškių pieninė“ yra listinguojama Lietuvos įmonė, kurios akcijomis yra prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržoje. 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonės akcininkai buvo:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litas	Vertė iš viso, litas
Gintaras Bertašius	6,016,506	1	6,016,506
SEB klientai	2,483,577	1	2,483,577
UAB FMĮ "Orion securities" klientai	1,747,644	1	1,747,644
Linas Strėlis	1,015,000	1	1,015,000
Kiti smulkieji akcininkai	680 273	1	680,273
Kapitalo iš viso	11,943,000	1	11,943,000

Patrunuojančios Įmonės pagrindinė veikla yra įvairių rūšių sūrio gamyba ir pardavimas. Įmonė taip pat gamina ir parduoda išrūgų produktus, žaliavinį pieną, grietinėlę.

Veikla vykdoma pagrindiniuose gamybiniuose pastatuose, esančiuose Vilkyškiuose, Pagėgių r. sav. Grupė taip pat turi paskirstymo centrą Eržvilke, Jurbarko r. sav.

Įmonė valdo dukterinę įmonę AB „Modest“, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. Įmonei nuosavybės teise priklauso 97,2% balso teisę suteikiančių AB „Modest“ akcijų. AB „Modest“ gamina fermentinį sūrį, varškės sūrį, bei kitus sūrio produktus.

Įmonė taip pat valdo dukterinę įmonę AB „Kelmės pieninė“, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. Įmonei nuosavybės teise priklauso 99% balso teisę suteikiančių AB „Kelmės pieninė“ akcijų. AB „Kelmės pieninė“ gamina šviežius pieno produktus.

Grupės darbuotojų skaičius 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 735 (2008 12 31 - 712).

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai

Ataskaitų atitikimas standartams

Šis konsoliduotų AB „Vilkyškių pieninė“ finansinių ataskaitų rinkinys buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS, kaip patvirtinta taikymui Europos Sąjungoje.

Parengimo pagrindas

Skaičiai konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje yra pateikiami tūkstančiais litų (tLTL). Litas (LTL) yra oficiali Lietuvos valiuta ir funkcinė Įmonės valiuta. Apskaita tvarkoma pagal Lietuvos įstatymus ir reglamentus. Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys yra parengtas istorinės savikainos pagrindu, išskyrus:

- išvestines finansines priemones, kurios yra vertinamos tikrąja verte;
- pastatus, kurie yra vertinami tikrąja verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą.

Rengdama konsoliduotą finansinių ataskaitų rinkinį pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios įtakoja apskaitos principų taikymą bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusius skaičius. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Visiems šiame konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje pateiktiems laikotarpiams Įmonė sistemingai taikė apskaitos principus, išskyrus tuos, kurie keitėsi dėl anksčiau galiojusių TFAS pakeitimų ir naujų TFAS, įsigaliojusių 2009 m. sausio 1 d

Konsolidavimo pagrindas

Dukterinės įmonės yra Įmonės kontroliuojamos įmonės. Kontrolė egzistuoja, kai Įmonė gali valdyti dukterinės įmonės finansų ir veiklos politiką, siekiant gauti naudos. Įvertinant kontrolės buvimą, atsižvelgiama į turimas balsavimo teises bei potencialias balsavimo teises (dėl potencialiai konvertuojamų į akcijas instrumentų). Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra įtrauktos į konsoliduotą Grupės finansinę atskaitomybę nuo tos dienos, kai įsigyjama kontrolė ir iki tol, kol kontrolė prarandama.

Rengiant konsoliduotą finansinę atskaitomybę eliminuojami Grupės įmonių tarpusavio įsiskolinimai bei nerealizuotas pelnas ir nuostoliai iš tarpusavio operacijų. Nerealizuotas pelnas, atsiradęs iš sandorių su įmonėmis, kurios apskaitomos nuosavybės metodu, yra eliminuojamas Grupės dalimi investuojamoje įmonėje. Nerealizuoti nuostoliai eliminuojami taip pat, kaip ir nerealizuotas pelnas, bet tik iki tiek, kol nebėra vertės sumažėjimo požymių.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Sandoriai užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Visos eurai įvykdytos operacijos buvo konvertuotos Lietuvos Banko nustatytu pastoviu keitimo kursu 1 Euro=3.4528 Litai.

Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaityti tikrąja verte, yra perskaičiuojami litais vertės nustatymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu.

Finansinės būklės ataskaita

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Įranga ir įrengimai, įskaitant išperkamosios nuomos būdu įsigytą turtą, apskaitomi savikaina, atėmus sukaupytą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į savikainą yra įtraukiamos su turto įsigijimu susijusios sąnaudos. Grupės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir proporcingai paskirstytos netiesioginės darbo sąnaudos. Kai nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vienetų dalys turi skirtingą naudingojo tarnavimo laikotarpį, šios dalys yra apskaitomos kaip atskiri ilgalaikio turto vienetai.

Į Grupės apskaitomo nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vieneto likutinę vertę yra įtraukiama to turto pakeistų dalių savikaina, jei yra tikėtina, kad tas turtas atneš būsimą ekonominę naudą Grupei ir jei to turto savikaina gali būti patikimai nustatyta. Nekilnojamasis turto, įrangos ir įrengimų kitos sąnaudos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus.

Pastatai yra apskaitomi perkainota verte, kuri yra jų tikroji vertė perkainojimo dieną, atimant vėliau sukaupytą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Perkainojimai atliekami periodiškai, užtikrinant, kad pastatų apskaitinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų tikrosios vertės finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Pastatų tikrosios vertės vertinimą atlieka atestuoti nepriklausomi turto vertintojai. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per apskaičiuotą turto naudingojo tarnavimo laiką. Pastatų perkainojimo rezervas yra sumažinamas proporcingai perkainotų pastatų nusidėvėjimui.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra mažesnė nei jo likutinė vertė, šio turto likutinė vertė nedelsiant sumažinama iki tikrosios vertės ir toks sumažėjimas pripažįstamas sąnaudomis. Tačiau toks vertės sumažėjimas išskaičiuojamas iš to paties turto praeito perkainojimo padidėjimo sumos, apskaitomos perkainojimo rezervo sąskaitoje tiek, kiek jis neviršija tos padidėjimo sumos.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra didesnė nei jo likutinė vertė, likutinė vertė yra padidinama iki tikrosios vertės, o padidėjimo suma įskaitoma į ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervo sąskaitą nuosavo kapitalo dalyje. Tačiau toks vertės perkainojimo padidėjimas pripažįstamas pajamomis tiek, kiek jis neviršija praeito perkainojimo sumažėjimo, pripažinto kapitalu. Nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo nusidėvėjimo sumos, kuri yra lygi iš įsigijimo savikainos atėmus turto likvidacinę vertę.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita(tęsinys)

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Nusidėvėjimo suma pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant tiesiogiai proporcingą metodą, per visą kiekvienos ilgalaikio materialiojo turto sudėtinės dalies naudingo tarnavimo laikotarpį, kadangi tai tiksliausiai atspindi tikėtiną būsimos ekonominės naudos, gaunamos iš to turto, suvartojimą. Naudingojo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Pastatai	10-40 metų
Mašinos ir įrengimai	5-15 metų
Kitas turtas	3-7 metai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo skaičiavimo metodai yra periodiškai peržiūrimi, siekiant užtikrinti, kad nusidėvėjimo laikotarpis ir kiti įvertinimai atitiktų ekonominę naudą, kurią tikimasi gauti iš ilgalaikio materialiojo turto.

Lizingas (finansinė nuoma)

Nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama Grupei kaip turto savininkui, yra klasifikuojama kaip finansinė nuoma. Išperkamosios nuomos būdu įsigytas turtas yra apskaitomas minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų nuomos pradžioje dabartine verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Nematerialusis turtas

Grupės įsigytas nematerialusis turtas apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija skaičiuojama tiesiogiai proporcingu būdu pelno (nuostolių) ataskaitoje per 3 metus.

Prestižas

Prestižas, susidaręs dukterinių įmonių įsigijimo metu yra apskaitomas kaip nematerialus turtas. Prestižas yra atvaizduotas savikaina, įvertinus vertės sumažėjimo nuostolius.

Atsargos

Atsargos yra apskaitomos savikaina arba grynąja realizacine verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo išlaidas.

Atsargų savikaina skaičiuojama taikant FIFO metodu. Atsargų savikainą sudaro jų įsigijimo ir transportavimo bei paruošimo naudojimui sąnaudos. Nebaigtos gamybos ir pagamintos produkcijos savikainą sudaro įprastos veiklos pagrindu proporcingai paskirstytos netiesioginės gamybos išlaidos.

Finansinis turtas ir įsipareigojimai

Pagal 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje; investicijos laikomos iki termino; paskolos ir gautinos sumos; galimas parduoti finansinis turtas. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio atlikimo dieną. Pirmą kartą pripažįstant finansinį turtą, jis yra įvertinamas tikrąja verte, pridedant, investicijų, įvertintų pelno (nuostolių) ataskaitoje ne grynąja verte, atveju, tiesiogiai priskiriamas sandorių sąnaudas.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita(tęsinys)

Finansinis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Vadovybė nustato finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų klasifikaciją jų pirminio pripažinimo metu, kai atitinka šiuos kriterijus:

- Klasifikavimas eliminuotų ar reikšmingai sumažintų įvertinimo ir pripažinimo skirtumus, kurie atsiranda dėl skirtingo turto ir įsipareigojimo įvertinimo ar pelno (nuostolių) pripažinimo; arba
- Finansinio turto ar įsipareigojimo arba jų kartu grupės yra valdomos ir vertinamos tikrąja verte pagal dokumentais patvirtintą rizikos valdymo ir investavimo strategiją; arba
- Finansinė priemonė apima įterptąją išvestinę priemonę, nebent įterptinė išvestinė priemonė nežymiai pakeičia pinigų srautus, arba, kai atlikus nesudėtingą analizę, arba be jokios analizės aišku, kad įterptosios išvestinės priemonės atskyrimas yra draudžiamas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, vertinami pelno (nuostolių) ataskaitoje tikrąja verte, finansinės būklės ataskaitoje yra apskaitomi tikrąja verte. Susijęs pelnas arba nuostolis dėl pakartotinio vertinimo yra tiesiogiai apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pelnas bei nuostolis iš palūkanų bei tokių investicijų dividendai yra atitinkamai pripažįstami kaip pelnas iš palūkanų ir dividendų, arba palūkanų nuostolis.

Investicijos, laikomos iki termino

Neišvestinis finansinis turtas, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatytais mokėjimais, kurį įmonė neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos yra investicijos, laikomos iki termino. Investicijos, kurias ketinama laikyti iki termino pabaigos, yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant apskaičiuotų palūkanų metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai investicijų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ir kitaip nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra pripažįstamas amortizuota savikaina, naudojant apskaičiuotų palūkanų metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai paskolų ir gautinų sumų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, pripažįstamas galimu parduoti arba kuris nepriskiriamas prie trijų prieš tai paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo galimas parduoti finansinis turtas yra pripažįstamas tikrąja verte kaip atskiras nuosavybės komponentas, iki tol, kol pripažinimas yra nutraukiamas arba nustatomas jos vertės sumažėjimas, kai sukauptas pelnas arba nuostoliai anksčiau pripažinti nuosavybėje, yra įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita(tęsinys)

Finansinis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Tikrosios vertės nustatymas

Investicijų, kuriomis prekiaujama aktyviose finansinėse rinkose, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis, galiojančiomis ataskaitų parengimo dieną. Jeigu tam tikro finansinio turto (ir nelistinguojamų vertybinių popierių) rinka nėra aktyvi, Grupė nustato tikrąją vertę vadovaudamasi vertinimo metodais. Tokie vertinimo metodai apima naudojimąsi neseniai įvykusiais sandoriais rinkos sąlygomis bei kitomis priemonėmis, kurios iš esmės nesiskiria; diskontuotų pinigų srautų analizę arba kitais vertinimo metodais.

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, pirmiausia pripažįstamos tikrąja verte, atėmus susijusių sandorių išlaidas. Po pirminio pripažinimo, sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, apskaitomos amortizuota verte su skirtumu tarp nominalo ir išpirkimo vertės, apskaitomu pelno (nuostolių) ataskaitoje skolos laikotarpiu pagal galiojančias palūkanų normas.

Skolinimosi sąnaudos

Nuo 2009 m. sausio 1 d. skolinimosi sąnaudos, susijusios su paskolomis nekilnojamam turtui, įrengimams ir įrangai įsigyti, pripažįstamos to turto įsigijimo sąnaudų dalimi ir yra atitinkamai pridėamos prie įsigijimo savikainos. Per 2009 metus Įmonė nepatyrė sąnaudų, susijusių su nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimu. Kitos skolinimosi sąnaudos yra įtraukiamos į pelno (nuostolių) ataskaitą.

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos iš pradžių yra pateikiamos tikrąja verte, pridėjus bet kokias tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas, o vėliau yra vertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Prekybos ir kitų mokėtinų sumų likutinė vertė dėl trumpo jų termino atitinka jų tikrąsias vertes. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos yra išbraukiamos iš finansinės būklės ataskaitos, kai sutartiniai įsipareigojimai yra įvykdomi, atšaukiami ar pasibaigę.

Išvestinės finansinės priemonės

Įterptosios išvestinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinio kontrakto ir apskaitomos kaip išvestinės priemonės, jei numatytos išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos rūšys nėra glaudžiai susiję su pagrindinio kontrakto ekonominėmis charakteristikomis ir rizikos rūšimis; atskira priemonė, turinti tokias pačias nuostatas, kaip ir įterptoji išvestinė priemonė, atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o mišri (jungtinė) priemonė nebūtų vertinama tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažįstamos tikrąja verte: sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikrąja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi kaip pateikiama žemiau.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita(tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės (tęsinys)

Atskiriamosios įterptinės priemonės

Atskiriamųjų įterptinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Kitos pardavimui neskirtos išvestinės priemonės

Kai išvestinė finansinė priemonė nėra laikoma pardavimui ir nėra skirta apsidraudimui, visi jos tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo nuraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba finansinio turto dalies ar panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- Baigiasi sutartinių teisių į finansinio turto piniginius srautus terminas; arba
- Įmonė yra perdavusi savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir arba a) perleido visas su tuo turtu susijusias rizikas ir naudą, arba b) nei perleido, nei pasiliko visų su tuo turtu susijusių rizikų ir naudos, tačiau perleido turto valdymo teisę.

Kai Įmonė perduoda savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir nei perduoda, nei pasilieka visų su tuo turtu susijusių rizikų ir naudos, nei perleidžia turto valdymo teisę, turtas yra pripažįstamas tiek, kiek Įmonė išlieka susijusi su tuo turtu.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas yra nutraukiamas, kai įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas arba jo galiojimas baigiasi.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigų kasoje ir bankuose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga.

Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslais pinigai ir pinigų ekvivalentai sudaro pinigų kasoje, indėlius, laikomus bankuose iki pareikalavimo, ir kitas trumpalaikes likvidžias investicijas.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita(tęsinys)

Vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinis turtas, nepateikiamas pelno (nuostolių) ataskaitoje tikrąja verte, yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų sudarymo dieną, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad po turto pirminio pripažinimo įvyko nuostolingas įvykis, neigiamai paveikęs iš to turto gautinus ateityje pinigų srautus, kurie gali būti patikimai įvertinti.

Finansinio turto, apskaityto amortizuota savikaina, vertės sumažėjimas arba nuostolis dėl neatgautinos sumos yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai yra tikimybė, jog Įmonė neatgaus paskolų ar gautinų sumų, kurios numatytos sutartinėse sąlygose. Anksčiau pripažintas vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas, kai vertės sumažėjimo nuostolių sumažėjimas gali būti nustatytas, atsižvelgiant į įvykį, atsiradusį po nurašymo. Toks atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tačiau padidėjusi likutinė vertė yra pripažįstama tiek, kiek neviršija amortizuotos savikainos, dėl kurios vertės sumažėjimo nuostolis nebūtų buvęs apskaitytas.

Prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis yra pripažįstamas, kai yra objektyvių įrodymų (tokių kaip skolininko galimas nemokumas arba dideli finansiniai sunkumai), jog Įmonė nesugebės laiku surinkti mokėtinų sumų pagal sąskaitose pateiktus terminus. Gautinos sumos likutinė vertė yra sumažinama, panaudojant atidėjinių buhalterines sąskaitas. Skolų, kurių vertė yra sumažėjusi, pripažinimas yra nutraukiamas, kai jos įvertinamos kaip negrąžinamos.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Įmonės gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu). Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš to turto naudojimo iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartines rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Turto, kuris negeneruoja nepriklausomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu vėlesnis atsiperkamosios vertės padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita(tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Nefinansinis turtas

Nefinansinis turtas, išskyrus atsargas ir atidėtojo pelno mokesčio turtą, yra peržiūrimas, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokie požymiai egzistuoja, yra apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė.

Turto ar grynuosius pinigus generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė yra jo naudojimo vertė arba tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, priklausomai nuo to, kuri yra didesnė. Įvertinant naudojimo vertę, apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Vertės sumažėjimo testavimo tikslais, turtas, kurio neįmanoma testuoti atskirai, yra grupuojamas į mažiausią turto grupę, kuri generuoja pinigų įplaukas tą turtą nepertraukiamai naudojant ir kuri yra nepriklausoma nuo kito turto ar turto grupių generuojamų pinigų srautų ("pinigus generuojantis vienetas, arba PGV").

Kai turto likutinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pelno (nuostolių) ataskaitoje yra apskaitomas vertės sumažėjimo nuostolis. Su PGV susiję vertės sumažėjimo nuostoliai yra iš pradžių priskiriami turto vienetui priskirto prestižo likutinės vertės sumažinimui, o po to proporcingai kito turto, priskirto vienetui (vienetų grupei), likutinei vertei sumažinti.

Praeitais metais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas tuomet, kai yra įrodymų, jog apskaityti turto vertės sumažėjimo nuostoliai nebeegzistuoja arba yra sumažėję. Atstatymas yra apskaitomas toje pačioje pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje kaip ir vertės sumažėjimo nuostoliai.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi finansinės būklės ataskaitoje kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės papildomų lėšų. Jeigu poveikis yra reikšmingas, atidėjiniai apskaičiuojami diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios išlaidos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaikių išmokų darbuotojams nėra.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita(tęsinys)

Finansinė ir veiklos nuoma

Nustatant, ar sutartis yra finansinė nuoma ar apima ją, turi būti remiamasi sutarties turiniu ir atliktu įvertinimu, ar sutarties įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto ar kelių turto vienetų (konkretaus turto) naudojimo, ar sutartimi perduodama teisė naudotis turtu.

Įmonė - nuomininkė

Finansinė nuoma, kuria Įmonei perleidžiama iš esmės visa, su turto nuosavybe siejama, rizika ir nauda, yra kapitalizuojama nuomos pradžioje tikrąja nuomojamo turto verte, arba, dabartine verte minimalių nuomos įmokų verte, jei ji yra mažesnė. Nuomos mokėjimai yra išskiriami į finansines sąnaudas ir finansinių išpareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta išpareigojimo likučio pastovi palūkanų norma. Finansinės sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kapitalizuojamas nuomojamas turtas yra nudėvimas per trumpesnį turto naudingo tarnavimo ir nuomos laikotarpį, jei yra pakankama tikimybė, kad Įmonė perims nuosavybės teisę nuomos laikotarpio pabaigoje.

Veiklos nuomos mokėjimai pelno (nuostolių) ataskaitoje yra pripažįstami sąnaudomis tiesiogiai proporcingu būdu per nuomos laikotarpį.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip išskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Vyriausybės dotacijos

Dotacijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos pelno (nuostolio) ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos patiriamos.

Dotacijos, skirtos Įmonei kompensuoti turto įsigijimo sąnaudas, amortizuojamos per tą patį laikotarpį, kaip ir turtas, dėl kurio dotacijas buvo gauta. Dotacijų amortizacijos sąnaudos yra įtraukiamos į gamybos savikainą arba administracines sąnaudas, o taip pat nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, dėl kurių dotacijas buvo gauta, nusidėvėjimą.

Pelno (nuostolių) ataskaita

Pajamos

Pajamos pardavus prekes yra vertinamos gautos arba gautinos sumos tikrąja verte, atėmus grąžintų prekių vertę ir susijusias išlaidas, prekybines bei apyvartos nuolaidas. Pardavimų pajamos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai reikšminga su nuosavybe susijusi rizika ir nauda yra perduodama pirkėjui, naudos susigrąžinimas yra tikėtinas, susijusios sąnaudos ir galimas prekių grąžinimas gali būti patikimai įvertinti bei vadovybė nebekontroliuoja prekių. Rizikos ir naudos perdavimas skiriasi priklausomai nuo kiekvienos pardavimo sutarties sąlygų.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pelno (nuostolių) ataskaita (tęsinys)

Pardavimų savikaina

Pardavimų savikainą sudaro tiesioginės ir netiesioginės sąnaudos, įskaitant nusidėvėjimo ir atlyginimų sąnaudas, patirtas siekiant gauti metų apyvartą.

Paskirstymo ir administracinės sąnaudos

Paskirstymo ir administravimo sąnaudas sudaro sąnaudos, susijusios su transportavimo sąnaudomis, administracijos personalu, valdymu, biuro išlaidomis ir kt, įskaitant nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitos veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pajamos ir nuostoliai iš ilgalaikio turto pardavimo, įmonių tarpusavio paslaugų sandorių pajamos ir išlaidos, bei kitos su įmonės pagrindine veikla tiesiogiai nesusijusios pajamos ir sąnaudos.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansines pajamas ir sąnaudas sudaro gautinos ir mokėtinos palūkanos, realizuotas ir nerealizuotas valiutos kurso pasikeitimo pelnas ir nuostolis, kurie susiję su skolomis ir įsiskolinimais užsienio valiuta.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, joms susikaupus. Finansinio lizingo (išperkamosios nuomos) palūkanų sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokestis

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje.

Einamasis pelno mokestis yra apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo rezultato, taikant galiojančius ir taikomus ataskaitų sudarymo dieną tarifus, bei su praėjusiais metais susijusio mokėtino mokesčio koregavimus.

2009 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas buvo 20 % (2008 m. – 15 %). Įsigaliojus Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo pakeitimams, nuo 2010 m. sausio 1 d. neribotam terminui nustatytas 15 % pelno mokesčio tarifas. Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Įmonė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Įmonė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pelno (nuostolių) ataskaita (tęsinys)

Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas, taikant balanso įsipareigojimų metodą ir atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų sumų finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis nėra skaičiuojamas laikiniems skirtumams, atsirandantiems turto ir įsipareigojimų pirminio pripažinimo metu, jei šie skirtumai neįtakoja nei mokesčio, apskaityto finansinėse ataskaitose, nei apmokestinamojo pelno. Atidėtas mokestis yra apskaičiuojamas, taikant laikinųjų skirtumų realizavimo metu galiosiančius mokesčių tarifus, kurie galios ataskaitų sudarymo datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Įmonė turės pakankamai mokestinio pelno, kuris leis išnaudoti mokesčio turtą. Atidėtas pelno mokestis yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų dieną ir mažinamas mokesčio turto suma, kuri nebus panaudota.

Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Grupė pateikia duomenis apie pelną, tenkantį vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną, tenkantį vienai akcijai. Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas padalijant pelną arba nuostolį, tenkantį Grupės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų vidurkio per laikotarpį. Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną arba nuostolį, tenkantį akcininkams, bei svertinį paprastųjų akcijų vidurkį per metus koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Įmonė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Segmentų ataskaitos

Veikiantis segmentas yra Grupės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias įmonės sprendimus priimančias organas, priimdamas sprendimus dėl išteklių paskirimo segmentams ir jo veiklos rezultatų įvertinimo, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinio finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK (IFRIC)) išaiškinimų taikymas

Taikyti apskaitos principai sutampa su ankstesniųjų metų apskaitos principais, išskyrus tai, kad Grupė įdiegė tuos naujus/pakeistus standartus ir interpretacijas, kuriuos yra privaloma taikyti finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau, ir kurie yra taikytini Grupės veiklai:

Grupė taiko peržiūrėtą 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ (2007), kuris įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d. Dėl to, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje Grupė pateikia visus su savininkais įvykusius pokyčius nuosavame kapitale, kai tuo tarpu su savininkais nesusiję nuosavo kapitalo pokyčiai yra pateikiami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Palyginamoji informacija buvo perskaiciuota taip, kad atitiktų standarto pakeitimą. Kadangi apskaitos principo pokytis įtakoja tik pateikimo aspektą, jokio poveikio pelnui, tenkančiam vienai akcijai, nėra.

Standartų 4 TFAS „Draudimo sutartys“ ir 7 TFAS „Finansinės priemonės: Atskleidimai“ (įsigaliojantiems metiniams laikotarpiams prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau) pataisų tikslas yra patobulinti tikrosios vertės vertinimo ir likvidumo rizikos, susijusios su finansinėmis priemonėmis, atskleidimus. Šios pataisos buvo taikytos tiek, kiek jos taikytinos Grupės veiklai. Palyginamoji informacija buvo perskaiciuota taip, kad atitiktų standarto pataisą.

Peržiūrėtas 23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ (privalomas taikyti nuo finansinių metų, prasidedančių 2009 m. sausio 1 d.) buvo pradėtas taikyti nuo Standarte nurodytos datos. Įtakos nėra, nes per 2008 ir 2009 metus nebuvo patirta skolinimosi sąnaudų, kurias reikėtų kapitalizuoti.

8 TFAS yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Naujajame standarte reikalaujama atskleisti daugiau informacijos apie segmentus, remiantis vidinėmis ataskaitomis, kurias reguliariai peržiūri Grupės aukščiausias sprendimus priimančias organas, siekiant įvertinti informaciją apie kiekvieną segmentą atsižvelgiant į tai, ar tai yra verslo, ar geografinis segmentas. Grupė taiko 8 TFAS nuo Standarte nurodytos datos.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi rengiant Grupės finansinę atskaitomybę už ataskaitinius laikotarpius, prasidedančius po 2009 m. sausio 1 d. Grupė nusprendė anksčiau netaikyti naujų standartų, jų pakeitimų ir paaiškinimų. Žemiau yra pateikiami Grupės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius.

■ 3 TFAS „Verslo jungimai“ pataisa

3 TFAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Buvo atliktos standarto taikymo apimties pataisos bei išplėstas paskirties aprašymas. Vadovybė dar neįvertino 3 TFAS pataisos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

■ 27 TAS „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė“

27 TAS pataisa galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Standarto pataisoje terminas „mažumos dalis“ yra pakeistas į „nekontroliuojanti dalis“ ir yra apibrėžiama kaip „dukterinėje įmonėje esantis nuosavas kapitalas, tiesiogiai ar netiesiogiai nepriskirtinas patronuojančiai įmonei“. Standarto pataisa taip pat keičia nekontroliuojančios dalies, dukterinės įmonės kontrolės praradimo apskaitymą, ir pelno (nuostolių) ar kitų bendrųjų pajamų paskirstymą tarp kontroliuojančios ir nekontroliuojančios dalies. Vadovybė dar neįvertino 27 TAS pataisos įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai (tęsinys)

■ 32 TAS "Finansinės priemonės: Pateikimas – Emisijų su teisėmis klasifikavimas" pataisa

32 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Pagal pataisą emisijų teisės, opcionai ir garantijos, skirtos įsigyti fiksuotą įmonės nuosavo kapitalo priemonių skaičių už fiksuotą sumą bet kokia valiuta, yra nuosavo kapitalo priemonės, jeigu įmonė siūlo emisijų teises, opcionus ir garantijas visiems tos pačios klasės neišvestinių nuosavo kapitalo priemonių esamiems savininkams. 32 TAS pataisa nėra aktuali Grupės finansinėms ataskaitoms, kadangi Grupė nėra turėjusi minėtų finansinių priemonių.

■ 39 TAS "Finansinės priemonės: Pripažinimas ir vertinimas – tinkamos apsidraudimo nuo rizikos priemonės" pataisa

Standarto pataisa paaiškina taikymą esamų principų, nustatančių ar tam tikros rizikos arba pinigų srautų dalys yra tinkamos nurodyti apsidraudimo nuo rizikos santykiuose. Nurodant apsidraudimo nuo rizikos santykius, rizikos arba dalys turi būti atskirai identifikuojamos ir patikimai įvertinamos, tačiau infliacijos nurodyti negalima (tik esant ribotoms aplinkybėms). 39 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Vadovybė dar neįvertino 39 TAS pataisos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

■ 12 TFAAK "Paslaugų koncesijos susitarimai"

Išaiškinimas skirtas privataus sektoriaus įmonėms, taikančioms paslaugų koncesijos pripažinimo ir įvertinimo klausimus.

12 TFAAK taikomas pirmiems metiniams laikotarpiams prasidedantiems 2009 m. balandžio 1 d. ar vėliau. Kadanti Interpretacija taikoma tik nuojos pritaikymo datos, ji neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius iki Interpretacijos isigaliojimo datos.

■ 15 TFAAK "Sutartys dėl nekilnojamojo turto statybų"

15 TFAAK paaiškina pripažinimą pajamų, kurios yra gaunamos iš nekilnojamojo turto statybų; jei turto vystytojas ir pirkėjas pasiekia susitarimą dar prieš baigiant nekilnojamojo turto statybas.

15 TFAAK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau. 15 TFAAK Įmonės finansinei atskaitomybei netaikomas, nes Įmonė neteikia nekilnojamojo turto statybos paslaugų ir nekilnojamojo turto pardavimui nestato

■ IFRIC 16 "Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant grynąsias investicijas į užsienyje veikianti ūkio subjektą"

Šis išaiškinimas apibūdina rizikos rūšį, nuo kurios galima apsisaugoti. Aiškinama, kur įmonių grupėje apdraustasis turtas gali būti laikomas, ar konsolidavimo metodas įtakoja apsidraudimo efektyvumą, kokia gali būti apsidraudimo priemonės forma, ir kokios sumos turi būti perklasifikuojamos iš nuosavo kapitalo į pelną ar nuostolį užsienyje veikiančio ūkio subjekto perleidimo atveju. 16 TFAAK nėra aktualus Įmonės veiklai, kadangi Įmonė neturi investicijų į užsienyje veikiančius ūkio subjektus.

■ 17 TFAAK "Nepiniginio turto paskirstymas savininkams"

■ Šis išaiškinimas taikomas nepiniginio turto paskirstymui savininkams, kaip akcijų turėtojams. Pagal šį išaiškinimą, įsipareigojimas išmokėti dividendus yra nustatomas, kai dividendai yra atitinkamai patvirtinami ir nebėra įmonės nuožiūroje, ir yra įvertinami paskirstytino turto tikrąja verte. Mokėtinų dividendų likutinė vertė yra iš naujo įvertinama kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną, o visi likutinės vertės pokyčiai yra apskaitomi nuosavame kapitale, kaip paskirstymo sumos koregavimas.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai (tęsinys)

Kai už dividendus yra atsiskaitoma, skirtumas (jei toks yra) tarp paskirstyto turto likutinės vertės ir mokėtinų dividendų likutinės vertės, yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

17 TFAAK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 15 d. ir vėliau. Kadangi išaiškinimas yra taikomas tik nuo taikymo datos, jis neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius, prasidėjusius prieš išaiškinimo taikymo datą. Be to, kadangi jis yra susijęs su būsimais dividendais, kurie yra akcininkų nuožiūroje, iš anksto nustatyti paaiškinimo įtakos negalima.

■ 18 TFAAK "Iš klientų perimtas turtas"

18 TFAAK taikomas perspektyviai turtui, kuris buvo perimtas iš klientų 2009 m. liepos 1 d. ar vėliau. Interpretacija taikoma apskaitai tose įmonėse, kurios gauna įnašus Interpretacijos ribose ir apskaito tą turtą tikrąja verte, jei toks turtas atitinka ilgalaikio materialiojo turto kriterijus, kurie numatyti 16 TAS "Ilgalaikis materialusis turtas". Interpretacijoje taip pat numatyta, kad įmonė apskaitytų sumą kaip pajamas; pajamų pripažinimo laikas priklausys nuo konkrečios sutarties sąlygų. Interpretacija nėra aktuali Įmonės finansinėms ataskaitoms, kadangi Įmonė iš savo klientų negauna įnašų turtu.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami metinėse finansinėse ataskaitose. Jie atskleidžiami nebent ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokų tikimybė yra maža.

Neapibrėžtasis turtas nėra pripažįstamas metinėse finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei tikėtina, kad ekonominė nauda bus gauta.

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos datos

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos (balanso) datos, suteikiantys papildomos informacijos apie įmonės būklę balanso datą (koreguojantys įvykiai) yra atspindimi finansinėse ataskaitose. Įvykiai po balanso datos, kurie nėra koreguojantys, atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose, jei yra reikšmingi.

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Grupė peržiūri ilgalaikio turto likutinės vertės kiekvieną ataskaitų sudarymo datą tikslu nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąją dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų įplaukų, yra sugrupuojama į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Grupė bent kartą per ketvirtį peržiūri gautinas sumas. Norėdama nustatyti, ar yra būtina apskaityti vertės sumažėjimą pelno (nuostolių) ataskaitoje, Grupė įvertina, ar yra požymių, rodančių ateities grynujų pinigų srautų, susijusių su gautinų sumų portfeliu, pakankamą sumažėjimą iki bus nustatytas konkrečios gautinos sumos tame portfelyje sumažėjimas. Įrodymu gali būti informacija, rodanti, kad neigiamai pasikeitė skolų mokėjimo būklė, šalies ar vietovės ekonominės sąlygos, įtakančios Įmonės gautinas sumas.

Vadovaudamasi istorine nuostolių patirtimi, susijusia su gautinų sumų ar panašia kredito rizika, vadovybė įvertina galimus grynujų pinigų srautus iš debitorų. Metodai ir prielaidos, taikomi vertinant būsimų pinigų srautų tiek sumas, tiek laiką, yra reguliariai peržiūrimi tam, kad sumažinti skirtumus tarp apskaičiuotos ir faktinės nuostolio sumos.

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laikas

Turto naudingo tarnavimo laikas yra kasmet peržiūrimi ir pakeičiami, kai yra pagrindo manyti, kad likęs tarnavimo laikas neatspindi turto techninės būklės, ekonominio panaudojimo ar fizinės būklės.

Finansinės rizikos valdymas

Naudodama finansines priemones, Grupė susiduria su tokiais rizikomis:

- kredito rizika,
- likvidumo rizika,
- rinkos rizika,
- veiklos rizika,
- kapitalo valdymo rizika.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Už bendros Grupės rizikų valdymo programos sukūrimą ir priežiūrą yra atsakinga direktorių valdyba. Grupės rizikų valdymo politika sukurta tam, kad būtų galima identifikuoti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Grupė susiduria, nustatyti adekvačias rizikos ribas, kontroliuoti rizikas ir joms nustatytų ribų laikymąsi. Rizikos valdymo politika ir sistemos yra sistemingai peržiūrimos, kad atspindėtų rinkos sąlygų bei Grupės veiklos pokyčius. Grupė, taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, siekia sukurti disciplinuotą ir konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje kiekvienam darbuotojui būtų aiškus jo vaidmuo ir atsakomybė.

Pastaboje "Finansinės priemonės ir rizikos valdymas" yra pateikiama informacija apie kiekvieną iš aukščiau išvardintų rizikų, su kuriomis susiduria Grupė, jos tikslai, rizikų įvertinimo ir valdymo politika ir procesai, Įmonės kapitalo valdymas. Atskleidimai pateikiami finansinėje atskaitomybėje.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

1 Segmentų ataskaitos

Grupė turi 3 apskaitytinus segmentus: AB „Vilkyškių pieninė“ (patronuojanti įmonė), AB „Kelmės pieninė“ (dukterinė įmonė) ir AB „Modest“ (dukterinė įmonė). Kiekvienos įmonės (segmento) veikla - pieno produktų gamyba. Tačiau įmonės gamina skirtingus pieno produktus, todėl naudoja skirtingas technologijas ir taiko skirtingas rinkodaros strategijas. Grupės valdybos pirmininkas kiekvieną mėnesį peržiūri segmentų vidines valdymo ataskaitas.

Stambiausias grupės segmentas yra AB „Vilkyškių pieninė“. Daugiau informacijos apie atskiros įmonės AB „Vilkyškių pieninė“ segmentus yra pateikta atskirose finansinėse ataskaitose.

2009 m. segmentų informacija:

Tūkst. litų	AB „Vilkyškių pieninė“	AB „Kelmės pieninė“	AB „Modest“	Derinimas	Iš viso
Pardavimų pajamos	145,744	54,913	18,552	-59,891	159,318
Palūkanų pajamos	55	176	-	-165	66
Palūkanų sąnaudos	-2,312	-886	-311	163	-3,346
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,448	1,725	558	-	6,731
Rezultatas prieš apmokestinimą	5,353	3,608	-977	-12	7,972
Pelno mokesčio sąnaudos	-1,249	-	-	-	-1,249
Grynasis pelnas (nuostolis)	4,104	3,608	-977	-12	6,723
Kiti reikšmingi nepiniginiai straipsniai	-	-	-	-	-
Segmento turtas	102,044	34,065	8,616	-18,846	125,879
Ilgalaikio turto įsigijimas	1,895	614	361	-18	2,852
Segmento įsipareigojimai	63,365	24,391	11,361	-12,337	86,780

Derinimo sumos yra susijusios su tarpusavio operacijų ir likučių eliminavimu.

2009 m. segmentų duomenis pagal geografinius segmentus:

Tūkst. litų	Pajamos	Turtas
Lietuva	74,782	125,879
Europos sąjunga	67,763	
Rusija	15,060	
Kitos šalys	1,713	
	<u>159,318</u>	<u>125,879</u>

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

1 Segmentų ataskaitos (tęsinys)

2008 m. segmentų informacija:

Tūkst. litų	AB „Vilkyškių pieninė“	AB „Kelmės pieninė“	AB „Modest“	Derinimas	Iš viso
Pardavimų pajamos	145,405	40,009	21,064	-54,497	151,981
Palūkanų pajamos	103	3,148	434	-3,157	528
Palūkanų sąnaudos	-2,930	-835	-609	125	-4,249
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,421	1,312	306	-	6,039
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	-11,181	1,671	-2,688	-1,218	-13,416
Pelno mokesčio sąnaudos	1,444	-27	29	31	1,477
Grynasis pelnas (nuostolis)	-9,737	1,644	-2,659	-1,217	-11,969
Kiti reikšmingi nepiniginiai straipsniai	-	-	-	-	-
Segmento turtas	109,315	31,316	13,194	-16,062	137,763
Ilgalaikio turto įsigijimas	6,048	1,146	4,636	20,990	32,820
Segmento įsipareigojimai	75,279	25,269	15,594	-10,215	105,927

Derinimo sumos yra susijusios su tarpusavio operacijų ir likučių eliminavimu ir kitais konsolidavimo koregavimais.

Ilgalaikio turto įsigijimas yra susijęs su 2008 m. įsigytais AB „Kelmės pieninė“ akcijomis ir kartu ilgalaikiu turtu.

2008 m. segmentų duomenis pagal geografinius segmentus:

Tūkst. litų	Pajamos	Turtas
Lietuva	58,938	137,763
Europos sąjunga	71,238	
Rusija	20,630	
Kitos šalys	1,175	
	<u>151,981</u>	<u>137,763</u>

Informacija apie pagrindinius pirkėjus

Grupė iš vieno pirkėjo 2009 m. gavo 21,157 tūkst. litų pajamų (2008 m. : 14,233 tūkst. litų).

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

Tūkst. litų	2009	2008
2 Pardavimų savikaina		
Žaliavos	-100,103	-105,228
Kitos sąnaudos	-37,313	-45,983
(Nurašymas) iki grynosios realizavimo vertės ir jo atstatymas	3,127	-3,127
	-134,289	-154,338
3 Paskirstymo sąnaudos		
Logistikos paslaugos	-2,415	-437
Marketingo ir reklamos paslaugos	-1,544	-216
Transporto sąnaudos	-1,109	-55
Personalo išlaikymo sąnaudos	-893	-364
Kitos pardavimo sąnaudos	-1,087	-58
	-7,048	-1,130
4 Administracinės sąnaudos		
Personalo išlaikymo sąnaudos	-2,943	-3,154
Nusidėvėjimas ir amortizacija	-803	-494
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	-403	-267
Banko mokesčiai	-270	-367
Konsultacijos	-220	-270
Remonto sąnaudos	-110	-288
Draudimas	-85	-223
Kitos	-1,694	-2,165
	-6,528	-7,228
5 Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		
<i>Finansinės veiklos pajamos</i>		
Baudų ir delspinigių pajamos	20	22
Kitos	5	452
Palūkanos	41	54
Iš viso finansinės veiklos pajamų	66	528
<i>Finansinės veiklos sąnaudos</i>		
Palūkanos	-2,971	-3,870
Nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimų	-206	-2
Kitos	-169	-377
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	-3,346	-4,249
	-3,280	-3,721

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

6 Pelno mokesčio sąnaudos

Tūkst. litų	2009	2008
<i>Apskaičiuota pelno (nuostolių) ataskaitoje</i>		
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos		
Ataskaitinis laikotarpis	-	-26
Atidėtojo mokesčio sąnaudos		
Atidėtojo mokesčio pokytis	-1,249	1,473
	<u>-1,249</u>	<u>1,447</u>

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo, apskaičiuoto akcininkų nuosavybėje, vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 1,356 tūkst. litų. (2008: 1,896 tūkst. litų).

Efektyvaus mokesčio tarifo sutikrinimas

Tūkst. litų	2009	2008
Pelnas (nuostolis) prieš mokesčius	7,972	-13,416
Pelno mokesčio sąnaudos	-1,249	1,447
Grynasis pelnas (nuostolis)	<u>6,723</u>	<u>-11,969</u>
Pelno mokestis, taikant galiojantį mokesčio tarifą	20% 1,594	-15% -2,012
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	4,35% 347	8,89% 1,193
Neapmokestinamosios pajamos	-4,27% -341	-4,22% -566
Ankstesnių metų mokestinis nuostolis	-23,92% -1,907	- -
Mokesčio tarifo pasikeitimas	28,58% 2,278	1,38% 185
Neapmokestinamas AB Kelmės pieninė pelnas dėl turimo socialinės įmonės statuso	-9,05% -722	-1,84% -247
Pelno mokesčio sąnaudos	<u>15,69% 1,249</u>	<u>-10,79% -1,447</u>

7 Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai

	2009	2008
Išleistų akcijų skaičius, apskaičiuotas svertinio vidurkio metodu, tūkst. vnt.	11,943	11,296
Grynasis pelnas (nuostolis), priskirtinas Įmonės paprastųjų akcijų turėtojams, tūkst. litų	<u>6,690</u>	<u>-11,916</u>
Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, litais	<u>0.56</u>	<u>-1.06</u>

Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra toks pat kaip ir pelnas vienai akcijai.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

8 Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

Tūkst. litų	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Savikaina/Perkainuota vertė					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	19,727	32,722	12,387	1,481	66,317
Įsigijimai	9,175	18,173	2,940	2,061	32,349
Pardavimai	-2	-455	-1,085	-	-1,542
Perklasifikavimai	149	164	8	-321	-
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	29,049	50,604	14,250	3,221	97,124
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	29,049	50,604	14,250	3,221	97,124
Įsigijimai	78	1,235	207	882	2,402
Perleidimas	-926	-1,613	-762	-	-3,301
Perklasifikavimai.	170	223	503	-896	-
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	28,371	50,449	14,198	3,207	96,225
Nusidėvėjimas ir nuvertėjimo nuostolis					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	724	13,447	5,894	-	20,065
Nusidėvėjimas per metus	1,534	2,761	1,651	-	5,946
Perleistas turtas	-2	-259	-366	-	-627
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-
Likutis 2008m. gruodžio 31 d.	2,256	15,949	7,179	-	25,384
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	2,256	15,949	7,179	-	25,384
Nusidėvėjimas per metus	2,730	2,758	983	-	6,471
Perleistas turtas	-82	-1,078	-718	-	-1,878
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	4,904	17,629	7,444	-	29,977
Likutinės vertės					
2008 m. sausio 1 d.	19,003	19,275	6,493	1,481	46,252
2008 m. gruodžio 31 d.	26,793	34,655	7,071	3,221	71,740
2009 m. sausio 1 d.	26,793	34,655	7,071	3,221	71,740
2009 m. gruodžio 31 d.	23,467	32,820	6,754	3,207	66,248

Turto įkeitimas

Grupė savo ilgalaikį turtą, kurio likutinė vertė sudarė 48,619 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d. (2008 m.: 61,562 tūkst. Lt), buvo įkeitusi bankams už paskolas (žr. 15 pastabą).

Ilgalaikio materialaus turto, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 14,626 tūkst. litų. (2008m. 14,233 tūkst. litų)

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

8 Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Išperkamosios nuomos būdu įsigytos transporto priemonės

Grupė išperkamosios nuomos pagrindu yra įsigijusi keletą transporto priemonių, statinių ir įrengimų. Tokio turto likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 3,041 tūkst. litų (2008 m.: 4,029 tūkst. litų).

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose straipsniuose:

Tūkst. litų	2009	2008
Pagamintos produkcijos savikaina	5,161	5,022
Paskirstymo ir administracinės sąnaudos	843	602
Kitos veiklos pajamos, grynąja verte	467	322
	6,471	5,946

Pastatų vertinimas

Grupė apskaito pastatus perkainuota verte. AB „Vilkyškių pieninė“ pastatų, kurių likutinė perkainuota vertė atėmus nusidėvėjimą 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 7,229 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d. – 8,849 tūkst. litų), vertinimas buvo atliktas 2006 m. AB „Kelmės pieninė“ pastatai, kurių likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. yra 6,717 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d. – 7,106 tūkst. litų) įvertinti tikrąja verte įsigijimo datai (2008 m. balandžio 30 d.). Vadovybės atliktos analizės rezultatai parodė, kad pastatų likutinės vertės, apskaitytos 2009 m. gruodžio 31 d. reikšmingai nesiskiria nuo rinkos vertės, nustatytos palyginamųjų transakcijų metodu 2009 m.

Perkainavimo rezervas yra sumažintas atidėtojo pelno mokesčio suma ir jo grynoji vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 7,689 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d. – 7,588 tūkst. litų).

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

9 Nematerialusis turtas

Tūkst. litų	Prestižas	Programinė įranga	Iš viso
Savikaina			
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	1,033	627	1,660
Įsigijimai	22,842	471	23,313
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	23,875	1,098	24,973
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	23,875	1,098	24,973
Įsigijimai	-	450	450
Perleidimai	-	-11	-11
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	23,875	1,537	25,412
Amortizacija ir vertės sumažėjimas			
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	-	586	586
Amortizacija per metus	-	93	93
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	-	680	680
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	-	680	680
Amortizacija per metus	-	260	260
Perleidimai	-	-11	-11
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	-	929	929
Likutinės vertės			
2008 m. sausio 1 d.	1,033	41	1,074
2008 m. gruodžio 31 d.	23,875	418	24,293
2009 m. sausio 1 d.	23,875	418	24,293
2009 m. gruodžio 31 d.	23,875	608	24,483

Amortizacija už metus apskaityta administracinėse sąnaudose.

Pinigus generuojančių vienetų, kuriems yra priskirtas prestižas, vertės sumažėjimas

Prestižas yra priskirtas Grupės pinigus generuojantiems vienetams, kaip yra parodyta žemiau:

Tūkst. litų	2009	2008
AB „Kelmės pieninė“	22,842	22,842
AB „Modest“	1,033	1,033
	<u>23,875</u>	<u>23,875</u>

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

9 Nematerialusis turtas (tęsinys)

Pinigus generuojančių vienetų, kuriems yra priskirtas prestižas, vertės sumažėjimas (tęsinys)

Šių pinigų generuojančių vienetų vertės sumažėjimas buvo patikrintas apskaičiuojant naudojimo vertę. Įvertinant naudojimo vertę apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai buvo diskontuojami iki jų dabartinės vertės naudojant priešmokestinę ūkio šakos svertinio kapitalo kainos vidurkio normą, kuri buvo lygi 8.54% (2008: 8.05%). Jei nenurodyta kitaip, naudojimo vertės apskaičiavimas 2009 m. buvo atliktas analogiškai ir 2008 m. Pagrindinės prielaidos, kuriomis yra paremtas naudojimo vertės apskaičiavimas, yra:

- Būsimieji pinigų srautai 2008 ir 2009 metais yra apskaičiuoti remiantis istorine patirtimi ir 5-ųjų metų verslo planu. Pinigų srautai, laukiami per kitą 10-ies metų periodą buvo apskaičiuoti ekstrapoliuojant penktų metų pinigų srautą su nuliniu augimo koeficientu.
- Įmonės vadovybė numato stiprinti Grupės rinkodarą ir didinti eksporto pardavimus;
- Įmonės vadovybė numato, kad žaliavinio pieno kainos reikšmingai nesiskirs nuo 2009 m. kainų;
- Vadovybės prognozuoja, kad infliacijos įtaka pardavimo kainoms ir žaliavų kainoms bus nereikšminga;

Verslo jungimo metu susidaręs prestižas yra daugiausiai priskirtinas sinergijai, kurią tikimasi pasiekti, integravus Grupės įmones į esamą su pieno produktų gamyba susijusią Grupės veiklą.

10 Ilgalaikės gautinos sumos

Tūkst. litų		2009	2008
	Pastaba		
Išankstiniai apmokėjimai susijusioms šalims	21	842	842
Ilgalaikės gautinos sumos iš pirkėjų		217	-
Paskolos susijusioms šalims		351	351
Kitos ilgalaikės gautinos sumos		11	40
		<u>1,421</u>	<u>1,233</u>

Išankstinis mokėjimas (842 tūkst. Lt) yra išmokėtas susijusiai įmonei KŽŪB "Šilgaliai". 2007 m. sudaryta sutartis, pagal kurią išankstinis apmokėjimas turi būti pilnai padengtas iki 2012 m. gruodžio 31 d., Išankstinis apmokėjimas yra dengiamas su mokėtina suma už pristatomą pieną pradedant 2009 m. Nuo nepadengtos išankstinio apmokėjimo sumos skaičiuojamos 5% metinės palūkanos.

Paskola (351 tūkst. Lt.) išduota susijusiai įmonei ŪKB "Šilgaliai", grąžinimo terminas – iki 2012 12 31 dienos. Nuo nepadengtos sumos skaičiuojamos 5% metinės palūkanos.

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Įmonė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 22-oje pastaboje.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

11 Atsargos

Tūkst. litų	2009	2008
Pagaminta produkcija	14,683	19,345
Nurašymas iki gryniosios realizacinės vertės	-	-3,127
	14,683	16,218
Žaliavos	194	2,494
Kiti komplektavimo gaminiai	3,624	1,879
Prekės skirtos perparduoti	11	10
	18,512	20,601

Žaliavas sudaro pienas ir kitos medžiagos, naudojamos gamyboje.

2009 m. gruodžio 31 d. atsargų nurašymo iki gryniosios realizavimo vertės nebuvo (2008: 3,127 tLTL). Atsargų nurašymas iki gryniosios realizavimo vertės ir nurašymo atstatymas yra įtraukti į pardavimų savikainą.

2009 metais žaliavos, komplektavimo gaminiai ir pagamintų prekių bei nebaigtos gamybos pokyčiai, apskaityti pardavimų savikainoje, sudarė 100,103 tLTL (2008 : 105,228 tLTL).

2009 m. gruodžio 31 d. atsargos, kurių likutinė vertė iki 16.5 mln. Lt (2008 m.: iki 15 mln. Lt) buvo įkeistos finansinėms institucijoms (žr. 15 pastabą).

12 Prekybos ir kitos gautinos sumos

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Gautinos prekybos sumos		12,373	12,535
Prekybos sumos, gautinos iš susijusių šalių	21	137	66
Gautinos kapitalo subsidijos		-	3,677
Išankstiniai apmokėjimai	a)	398	259
Gautinos eksporto kompensacijos	b)	100	-
Gautini mokesčiai		626	418
Kitos gautinos sumos		1,186	1,629
		14,820	18,584

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Grupė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 22-oje pastaboje.

a) Išankstinius apmokėjimus daugiausiai sudaro išankstiniai apmokėjimai ūkininkams už pieną.

b) Gautina eksporto kompensacija už eksportuotą produkciją į Rusiją.

Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos yra beprocentės ir jų terminas yra iki 30 dienų.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

13 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Tūkst. litų	2009	2008
Pinigai banko sąskaitoje	211	155
Pinigai kasoje	184	40
	<u>395</u>	<u>195</u>

2009 m. gruodžio 31 d. visi sąskaitoje esantys pinigai buvo įkeisti už banko paskolas (žr. 15 pastabą). Be to, pinigų įplaukos į banko sąskaitas yra įkeistos banko paskoloms apdrausti (žr. 15 pastabą).

Grupės palūkanų normos rizika, susijusi su pinigais ir pinigų ekvivalentais, yra atskleista 22 pastaboje.

14 Kapitalas ir rezervai

2009 m. gruodžio 31 d. patrunuojančios įmonės įstatinį kapitalą sudarė 11,943,000 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Litai. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Kaip numatyta Akcinių bendrovių įstatyme, paprastųjų akcijų turėtojai Įmonės akcininkų susirinkime turi teisę į vieną balsą už vieną akciją ir teisę gauti dividendus ir gauti išmokas įmonės likvidavimo atveju.

Privalomasis rezervas

Kaip numatyta Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo, pervedimai į privalomąjį rezervą sudaro 5% paskirstytino pelno kol minėtas rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo. Pagal įstatymą privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams padengti.

Akcijų priedai

Akcijų priedai susidarė dėl akcijų nominalios vertės ir jų emisijos kainos skirtumo.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas yra susijęs su pastatų perkainojimu ir yra apskaitytas atėmus atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimą.

Rezervas mažinamas proporcingai perkainuoto turto nusidėvėjimui bei perleidimui. Rezervo mažinimas yra apskaitomas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje.

Nudėvint perkainuotus pastatus yra atliekamas pervedimas iš perkainavimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą. Pavedama suma yra nustatoma kaip skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo perkainuotos vertės ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo pradinės pastatų savikainos.

Perkainavimo rezervas gali būti panaudotas įstatinio kapitalo didinimui.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

15 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai

Grupės paskolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai yra tokie:

Skolinanti institucija	Nuo- roda	Valiuta	Paskolos suma, tLTL	Likutis 2009 12 31	Likutis 2008 12 31
AB SEB bankas	a)	EUR	18,283	10,270	12,315
AB bankas Snoras	b)	EUR	2,072	418	832
AB bankas Snoras	b)	EUR	8,386	8,001	8,386
AB bankas Snoras	b)	EUR	1,554	1,208	1,554
AB bankas Snoras	b)	LTL	350	350	-
AB SEB bankas	c)	EUR	3,459	3,459	3,459
AB SEB bankas faktoringas	d)	EUR	2,141	-	995
Swedbank AB	e)	EUR	6,300	5,681	6,290
Swedbank AB	f)	EUR	11,999	11,800	11,999
Swedbank AB	f)	EUR	2,000	845	2,000
Swedbank AB	g)	EUR	8,300	1,417	2,300
AB SEB bankas ES	h)	EUR	7,078	2,389	4,536
AB SEB bankas kreditinė linija	i)	EUR	7,506	4,723	7,007
AB bankas Snoras	j)	EUR	5,429	1,838	4,469
AB bankas Snoras	k)	EUR	1,300	929	1,300
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	l)			1,928	3,105
Iš viso įsipareigojimų				55,256	70,547
Minus: trumpalaikė dalis				-15,990	-21,601
Iš viso po vienerių metų mokėtinos paskolos ir skolos				39,266	48,946

a) Paskola (3,475 tūkst. EUR) buvo panaudota Įmonės ankstesnių paskolų iš AB „SEB bankas“ ir AB „Bankas Snoras“ refinansavimui bei apyvartiniam kapitalui. Paskola grąžinama lygiomis dalimis kiekvieną mėnesį, išskyrus sausio ir vasario mėn., galutinė atsiskaitymo data – 2011 m. gruodžio 26 d. Kita dalis (1,820 tūkst. EUR) suteikta 2008 m. balandžio 28 dieną AB „Kelmės pieninė“ įsigijimui. Antra dalis (1,820 tūkst. EUR) dengiama nuo 2008 m. birželio 30, kas ketvirtį lygiomis dalimis, galutinis terminas 2015 m. balandžio mėn. 27 d. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža. Įmonė yra įsipareigojusi bankui išlaikyti 13 mln. litų EBITDA ir skolos padengimo rodiklis finansinių metų pabaigoje turi būti ne mažiau 1.2. Paskolai garantuoti yra įkeistas nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (8 pastaba), atsargos (12 pastaba), lėšos banko sąskaitose ir prekės ženklai.

b) Įmonei suteiktos kreditavimo linijos (bendrai 3,855 tūkst. EUR sumai) naudojamos apyvartiniam kapitalui finansuoti. Grąžinimo pabaigos data – 2011 m. sausio 24 d. Įsipareigojimo užtikrinimui pirminiu ir antriniu įkeitimu įkeistas ilgalaikis turtas, žemės nuomos teisės bei lėšos banko sąskaitose. 350 tūkst. LTL kredito linija „Tiltas“ darbuotojų darbo užmokesčiui finansuoti, galutinė atsiskaitymo data – 2010 m. birželio mėn. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

c) Įmonei 2008 m. balandžio 21 d. buvo suteikta paskola (1,002 tūkst. EUR) ES struktūrinių fondų 2007-2013 metų projektui finansuoti. Paskolos dengimas numatytas nuo 2010 m. kovo mėn., kas ketvirtį lygiomis dalimis iki 2015 m. kovo 31 d. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, bei perkama įranga pirminiu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

15 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

d) Faktoringo sutartis su Įmone sudaryta 2008 m. birželio 5 d. faktorizuoti keletą užsienio tiekėjų ir UAB „Palink“. Faktoringo sutarties palūkanos yra 12 mėn. Euribor + marža. 2009 m. gruodžio 31 d. faktoringas buvo padengtas.

e) AB Vilkyškių pieninei 2008 m. balandžio 28 d. suteikta paskola (1,825 tūkst. EUR) AB „Kelmės pieninės“ įsigijimui. Paskolos dengimas numatytas nuo 2008 m. rugsėjo 30 dienos iki 2013 m. balandžio mėn. 28 dienos lygiais metinėmis sumomis. Paskolos užtikrinimui įkeistos prekių atsargos, įrengimai, esamos ir būsimos lėšos AB „Swedbankas“, bei 50 proc. AB „Kelmės pieninė“ akcijų. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža. Įmonė yra įsipareigojusi metų pabaigoje išlaikyti skolos padengimo koeficientą 1.2, nuosavo kapitalo rodiklį ne mažesnę nei 0.2 bei finansinių skolų ir EBITDA santykį ne didesnę nei 6.

f) Paskolos (3,475 tūkst. EUR ir 2,000 tūkst. Lt) suteiktos AB „Kelmės pieninė“ apyvartinėms lėšoms papildyti. Paskolos dengimai numatyti nuo 2009 m. spalio mėn. iki 2015 gruodžio mėn. kas ketvirtį. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai, įranga, esamos ir būsimos lėšos bei atsargos. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

g) Paskola (2,404 tūkst. EUR) suteikta AB „Kelmės pieninė“ 2004-2006 metų ES struktūrinių fondų projektui įgyvendinti. Paskolos dengimai numatyti lygiais dalimis kas ketvirtį, paskolos dengimo galutinis terminas 2010 m. birželio m. 28 d. Paskolos užtikrinimui įkeista įranga piršta su ES parama, bei pastatai antriniu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

h) Kreditavimo sutartis buvo sudaryta 2006 m. vasario 11 d. su AB Vilkyškių pieninė. Gautos lėšos yra naudojamos įsigyjant naujus įrengimus, skirtus išrūgų perdirbimui, sūrio gamybai, pieno priėmimo ir normalizavimo cecho pajėgumų išplėtimui. Planuojama gauti ES struktūrinių fondų subsidiją, sudaranti 2,189 tūkst. litų, bus panaudota daliniam paskolos grąžinimui. Paskolos grąžinimo užtikrinimui buvo įkeistas kilnojamasis ir nekilnojamasis turtas. Kreditas grąžinamas lygiais dalimis, paskutinė kredito grąžinimo diena – 2012 m. gruodžio mėn. 20 d. Įmonė įsipareigojo bankui išlaikyti metinį EBITDA rodiklį ne mažesnę kaip 9 mln. litų. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

i) Pagal 2006 m. birželio mėn. 14 d. sutartį AB Vilkyškių pieninė buvo suteiktas 1,160 tūkst. EUR kredito limitas, skirtas apyvartinėms lėšoms. Limitas 2008 m. gegužės 21 d. padidintas iki 2,174 tūkst. EUR, galutinis dengimo terminas numatytas 2010 m. liepos mėn. Grąžinimui užtikrinti įkeistas nekilnojamasis turtas ir įrengimai antriniu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

j) Pagal 2007-02-28 kredito sutartį AB „Modest“ gauta 2 066 tūkst. litų paskola ES projektui finansuoti. Pagal tą pačią sutartį su AB bankas SNORAS gauta 600 tūkst. litų paskola apyvartinėms lėšoms. Paskolos dengimas numatytas nuo 2009 03 28 dienos iki 2013 11 28 dienos lygiais dalimis kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui įkeista pastatai, įranga, atsargos, lėšos. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. LIBOR + marža.

k) Paskola skirta AB „Modest“ apyvartinėms lėšoms papildyti. Paskolos dengimo terminas- nuo 2009 m. birželio mėn. 29 d. iki 2010 m. gruodžio mėn. 20 d. lygiais dalimis kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui antriniu įkeitimu įkeista pastatai, įranga, atsargos, lėšos. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. LIBOR + marža.

l) Išperkamosios nuomos sutartys daugiausia sudarytos su UAB „SEB banko“ lizingas. Galiojimo terminai iki 2013 m. spalio mėnesio.

2009 metais nebuvo vykdomi kai kurie rodikliai numatyti kredito sutartyse.

Jeigu Grupė laikytųsi TAS 1 numatytų paskolų klasifikavimo kriterijų, tai 16,983 tūkst. litų mokėtinų paskolų suma būtų priskirta trumpalaikiams įsipareigojimams.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

15 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

Paskolų grąžinimo grafikai, išskyrus finansinio lizingo įsipareigojimus:

Tūkst. litų	2009	2008
Per 1-ius metus	15,190	20,446
Nuo 1 iki 5 metų	33,592	46,996
Po 5 metų	4,546	-
	<u>53,328</u>	<u>67,442</u>

Finansinio lizingo įsipareigojimai

Finansinio lizingo įmokos yra mokamos taip:

Per laikotarpį iki vienerių metų	901	1,293
Per laikotarpį nuo 1 iki 5 metų	1,092	2,184
	<u>1,993</u>	<u>3,477</u>
Būsimos finansinio lizingo palūkanos	-65	-372
Finansinio lizingo įsipareigojimų dabartinė vertė	<u>1,928</u>	<u>3,105</u>

Finansinio lizingo sutarčių sąlygos nenumato neapibrėžtų nuomos mokėjimų.

Lizingo palūkanos yra kintamos, išreikštos EUR LIBOR (6 arba 12 mėn.) + marža.

16 Vyriausybės dotacijos

Tūkst. litų	2009	2008
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	8,894	4,607
Gautos dotacijos	32	4,674
Amortizacija apskaityta pelno (nuostolių) ataskaitoje	-548	-387
Nurašytos dotacijos dėl perleisto turto	-175	-
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>8,203</u>	<u>8,894</u>

Grupė yra gavusi ES fondų paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2004-2006 m. programą iš Nacionalinės Mokėjimo Agentūros. Parama buvo gauta ilgalaikio turto įsigijimui. Minėta parama yra amortizuojama proporcingai to turto nusidėvėjimui.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

17 Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, 2009 m apskaičiuoti taikant 15% tarifą (2008 m.: 20%), yra priskiriami šiems straipsniams:

Tūkst. litų	Turtas		Įsipareigojimai		Grynoji vertė	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	-	-	3,027	3,868	3,027	3,868
Atostogų rezervas	-	-194	-	-	-	-194
Atsargos	-	-172	-	-	-	-172
Vyriausybės dotacijos	-193	-156	-	-	-193	-156
Kitos sukauptos sumos	-7	-	-	-	-7	-
Perkeltinis mokestinis nuostolis	-526	-1,755	-	-	-526	-1,755
Atidėtasis mokestis (turtas)/įsipareigojimai	-726	2,277	3,027	3,868	2,301	1,591

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Įmonė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Įmonė veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo sumažėjimas 540 tūkst. litų, susijęs su ilgalaikio turto perkainojimu, buvo apskaitytas didinant perkainojimo rezervą akcininkų nuosavybėje. Pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitytas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo padidėjimas sudarė 1,249 tūkst. litų.

18 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos, įskaitant išvestines finansines priemones

Tūkst. litų	2009	2008
Mokėtinos prekybos sumos	16,101	19,819
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	2,942	2,374
Mokėtini dividendai	125	125
Kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	1,040	1,446
Gauti išankstiniai apmokėjimai	708	1,036
Palūkanų normos apsikeitimo sandorio tikroji vertė	104	95
	<u>21,020</u>	<u>24,895</u>

Įmonės valiutų ir likvidumo rizikos, susijusios su prekybos ir kitomis mokėtinomis sumomis, yra atskleistos 22 pastaboje.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

19 Neapibrėžtumai

Ataskaitų sudarymo datą nebuvo jokių neišspręstų Grupei iškeltų bylų.

Reikšmingi sutartiniai įsipareigojimai 2009 m. gruodžio 31 d. buvo tokie:

Tūkst. litų	2009	2008
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	2,406	-
Žaliavų pirkimas	9,300	8,200
	<u>11,706</u>	<u>8,200</u>

2009 m. spalio 28 d. AB "Vilkyškių pieninė" ir Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪ ministerijos sudarė sutartį dėl tinkamų kompensuoti projekto "Pieno perdirbimo konkurencingumo didinimas" išlaidų 6,634 tūkst. Lt sumai. Viso projekto vertė 33,171 tūkst. Lt

2009 m. gruodžio 31 d. banko paskoloms apdrausti buvo įkeistas toks turtas (15 pastaba):

- Esamos ir būsimos įplaukos į atskirų bankų sąskaitas;
- Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurių balansinė vertė 48,619 tūkst. Lt
- Atsargos, kurių rinkos vertė iki 16.5 mln. Lt

20 Personalo sąnaudos

Personalo sąnaudos yra įtrauktos:

Atsargų savikaina	14,031	14,317
Administracinės sąnaudos	3,977	3,737
	<u>18,008</u>	<u>18,054</u>

Atsargų savikaina yra apskaitoma pardavimų savikainoje, kai atsargos yra parduotos.

Į personalo sąnaudas yra įtrauktos Įmonės mokamos socialinio draudimo įmokos, sudarančios 30.98% nuo apskaičiuoto nominalaus atlyginimo.

Personalo sąnaudas sudaro 987 tLTL išmokos Įmonės vadovybei (įskaitant socialinį draudimą (2008: 1,028 tLTL).

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

21 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Gautinos sumos			
<i>Išankstiniai apmokėjimai</i>			
KŽŪB Šilgaliai	10	842	842
		842	842
<i>Prekybos gautinos sumos</i>			
KŽŪB Šilgaliai	12	137	66
		137	66
<i>Suteiktos paskolos</i>			
KŽŪB Šilgaliai	10	351	351
		351	351
		1,330	1,259
Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pardavimai			
KŽŪB Šilgaliai		64	64
L. Strėlis, AB „Kelmės pieninė“ valdybos pirmininkas iki 2008 m. gegužės mėn. – AB „Agrowill Group“ akcijų pardavimo pajamos		-	13,496
		64	13,560
Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pirkimas			
KŽŪB Šilgaliai		503	972
		503	972

Parduodant AB „Agrowill Group“ akcijas, Grupė nepatyrė pelno ar nuostolio, kadangi akcijos buvo įvertintos tikrąja verte įsigyjant AB „Kelmės pieninė“ turtą.

ŪKB Šilgaliai yra pieno tiekėjas. Pagrindinis Grupės akcininkas ir su juo susiję asmenys turi nuosavybės teise įsigiję dalį pajų ŪKB Šilgaliai.

Su darbo santykiais susijusios vadovybei išmokėtos sumos 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 722 tūkst. litų (2008 m.: 764 tūkst. litų). Atlyginimai vadovybei yra įtraukti į administracinių sąnaudų straipsnį, „personalo išlaikymo sąnaudas“ (žr. 20 pastabą):

Vadovybės avansai yra apskaityti gautinose sumose:

Tūkst. litų	2009	2008
Kitos iš vadovybės gautinos sumos	611	712

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Finansinio turto likutinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika atskaitomybės datą buvo tokia:

Tūkst. litų	Pastaba	Likutinė vertė	
		2009	2008
Gautinos prekybos sumos	10,12	12,727	12,601
Kitos gautinos sumos	10,12	1,923	5,764
Suteiktos paskolos	10	351	351
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	395	195
		<u>15,396</u>	<u>18,911</u>

Didžiausia kredito rizika atskaitomybės datą, susijusi su prekybos gautinomis sumomis, pagal geografines zonas buvo tokia:

Ataskaitų datą didžiausia kredito rizika, susijusi su gautinomis prekybos sumomis, pagal geografines zonas buvo tokia:

	Likutinė vertė	
	2009	2008
Lietuva	8,316	8,260
Latvija	2,118	2,591
Estija	55	28
Rusija	1,247	1,533
Kita	991	189
	<u>12,727</u>	<u>12,601</u>

Vertės sumažėjimo nuostoliai

Grupė formuoja atidėjimą vertės sumažėjimo nuostoliams, kuris atspindi jos patirtų nuostolių, susijusių su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, įvertinimą. Minėtą atidėjimą sudaro specifiniai nuostoliai, susiję su atskiromis reikšmingomis prekybos ir kitomis gautinomis sumomis.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Vertės sumažėjimo nuostoliai (tęsinys)

Prekybos ir kitų gautinų sumų bei ilgalaikių gautinų sumų, senėjimas ataskaitos datą gali būti detalizuojamas taip:

Tūkst. litų	Bendra suma 2009 m. gruodžio 31d.	Vertės sumažėjimas 2009 m. gruodžio 31d.	Bendra suma 2008 m. gruodžio 31d.	Vertės sumažėjimas 2008 m. gruodžio 31d.
Susijusios šalys:				
Neuždelstos	1,207	-	1,222	-
Uždelstos 0-30 dienų	2	-	-	-
Uždelstos 31-60 dienų	3	-	-	-
Daugiau nei 60 dienų	118	-	37	-
	<u>1,330</u>	<u>-</u>	<u>1,259</u>	<u>-</u>
Kitos šalys:				
Neuždelstos	12,938	-	9,483	-
Uždelstos 0-30 dienų	961	-	3,380	-
Uždelstos 31-60 dienų	185	-	5,449	-
Daugiau nei 60 dienų	827	-	246	-
	<u>14,911</u>	<u>-</u>	<u>18,558</u>	<u>-</u>
	<u>16,241</u>	<u>-</u>	<u>19,817</u>	<u>-</u>

Vertės sumažėjimo nuostolių, susijusių su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis 2008 ir 2009 metais apskaityta nebuvo. Grupės nuomone, skolos, kurios uždelstos daugiau negu 30 dienų bus atgautos, nes toks apmokėjimų vėlavimas yra pagrįstas mokėjimų istorija ir įmonės padarytais klientų mokumo įvertinimais.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra tokia rizika, kai Grupė nebegali laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Grupės likvidumo valdymo politika yra išlaikyti, kiek įmanoma, pakankamą likvidumą, kad įvykdyti savo įsipareigojimus, esant tiek įprastinėms, tiek sudėtingoms sąlygoms, nepatiriant nepageidautinų nuostolių ar rizikuojant pakenkti Įmonės reputacijai.

Grupės politika yra išlaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų srautą arba turėti finansavimą per atitinkamą kreditą tam, kad Įmonė galėtų laiku ir pagal savo strateginius planus vykdyti įsipareigojimus. Grupės likvidumo ((trumpalaikis turtas iš viso/ trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso) ir mokumo rodikliai ((trumpalaikis turtas iš viso- atsargos)/ trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso) 2009 m. gruodžio 31 d. būtų atitinkamai 0.91 ir 0.41 (atitinkamai 0.87 ir 0.43 2008 m. gruodžio 31 d.).

Grupės tikslas yra išlaikyti balansą tarp finansavimo nepertraukiamumo ir lankstumo. Grupė iš savo veiklos uždirba pakankamą grynąjį pinigų kiekį, todėl vadovybės užduotis yra kontroliuoti, kad Įmonės likvidumo rodiklis būtų artimas ar viršytų 1.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo rizika (tęsinys)

Žemiau yra pateikti sutartinių finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, terminai:

2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
AB SEB paskolos	20,841	(22,298)	(1,886)	(7,369)	(7,135)	(5,908)	-
AB Snoras paskolos	12,744	(13,379)	(2,902)	(2,805)	(6,774)	(898)	-
Swedbank AB paskolos	19,743	(21,407)	(3,202)	(1,096)	(4,403)	(9,655)	(3,051)
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	1,928	(1,993)	(472)	(379)	(1,005)	(137)	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	21,020	(21,020)	(21,020)	-	-	-	-
	<u>76,276</u>	<u>(80,097)</u>	<u>(29,482)</u>	<u>(11,649)</u>	<u>(19,317)</u>	<u>(16,598)</u>	<u>(3,051)</u>

Nesitikima, kad terminų analizėje pateikti pinigų srautai galėtų atsirasti žymiai anksčiau arba kad jų sumos reikšmingai skirsis.

2008 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
AB SEB paskolos	27,317	(29,483)	(4,853)	(2,176)	(14,144)	(4,913)	(3,397)
AB Snoras paskolos	16,541	(17,887)	(2,092)	(2,138)	(11,168)	(2,489)	-
Swedbank AB paskolos	22,589	(26,119)	(1,343)	(2,032)	(5,697)	(10,402)	(6,645)
AB SEB faktoringas	995	(995)	(995)	-	-	-	-
Finansinio lizingo įsipareigojimai	3,105	(3,447)	(697)	(566)	(1,502)	(682)	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	24,896	(24,896)	(24,896)	-	-	-	-
	<u>95,443</u>	<u>(102,827)</u>	<u>(34,876)</u>	<u>(6,912)</u>	<u>(32,511)</u>	<u>(18,486)</u>	<u>(10,042)</u>

Apskaičiuotų grynujų pinigų srautų diskontui buvo taikytos tokios palūkanų normos:

	2009	2008
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	3%	5%

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Valiutos rizika

Valiutos rizika (išreikšta tūkst.litų), taikant 2009 m. gruodžio 31 d. galiojusius valiutos keitimo kursus, buvo tokia:

	2009 m.			2008 m.		
	<u>LTL</u>	<u>EUR</u>	<u>LVL</u>	<u>LTL</u>	<u>EUR</u>	<u>LVL</u>
Ilgalaikės gautinos sumos	1,421	-	-	1,233	-	-
Prekybos ir kitos gautinos sumos	10,805	2,929	1,086	13,938	3,698	948
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	254	141	-	195	-	-
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	(4,103)	(51,153)	-	(9,017)	(61,530)	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	(19,318)	(1,702)	-	(22,828)	(2,068)	-
Rizika grynąja verte	<u>(10,941)</u>	<u>(49,785)</u>	<u>1,086</u>	<u>(16,479)</u>	<u>(59,900)</u>	<u>948</u>

Metų eigoje buvo tokie valiutos keitimo kursai lito atžvilgiu:

	Vidurkis	
	<u>2009</u>	<u>2008</u>
EUR	3.4528	3.4528
LVL	4.8191	4.9153

Valiutos keitimo kursai lito atžvilgiu, taikyti gruodžio 31 d.:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
EUR	3.4528	3.4528
LVL	4.8679	4.8872

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Jautrumo valiutų kursų pokyčiams analizė

Lito pozicijos sustiprėjimas 10% žemiau pateiktų valiutų atžvilgiu gruodžio 31 d. padidintų (sumažintų) nuosavą kapitalą ir pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Ši analizė pagrįsta užsienio valiutų kursų svyravimais, kurie, Bendrovės nuomone, yra pagrįstai galimi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač palūkanų norma, lieka pastovūs. Minėta analizė tokiu pat pagrindu atlikta už 2008 metus.

2009 m. gruodžio 31 d. Įtaka išreikšta tūkst. litų	Nuosavas kapitalas	Pelnas (nuostoliai)
EUR	4,979	4,979
LVL	(109)	(109)

2008 m. gruodžio 31 d. Įtaka išreikšta tūkst. litų	Nuosavas kapitalas	Pelnas (nuostoliai)
EUR	5,990	5,990
LVL	(95)	(95)

Lito pozicijos susilpnėjimas 10% žemiau pateiktų valiutų atžvilgiu gruodžio 31 d. turėtų panašų tik priešingą poveikį aukščiau pateiktomis valiutomis nurodytoms sumoms tuo pagrindu, kad visi kiti kintamieji lieka pastovūs.

Grupės funkcinė valiuta yra Litas (LTL). Kadangi LTL ir EUR santykis yra fiksuotas 3.4528 LTL / 1 EUR, valiutos kursų rizika, su kuria susiduria Grupė, yra susijusi su pirkimais ir pardavimais, išreikštais kitomis valiutomis nei EUR. 2009 metais didžiąją dalį sandorių Įmonė vykdė LTL ir EUR, todėl nesusidūrė su reikšminga valiutų kursų rizika.

Palūkanų normos rizika

Grupės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR ir svyruojančios nuo EURIBOR+1.3 % iki EURIBOR+3.25%. Vidutinė efektyvi 2009 metų palūkanų norma buvo artima faktiškai sumokėtai per 2009 m.

Jei Grupės skoloms su kintama palūkanų norma taikoma vidutinė metinė palūkanų norma padidėtų (arba sumažėtų) 1 procentu, 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį finansinių metų palūkanų sąnaudas ir metų pelnas būtų sumažėję (arba padidėję) apytikriai 553 tūkst. Litų (2008 m. – 706 tūkst. litų).

Grupė yra sudariusi palūkanų normos apsikaitimo sandorį su banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo žymių palūkanų normų svyravimų. Apsikaitimo sandorio tikroji vertė, kuri sudaro 104 tūkst. litų, yra apskaityta prie finansinių įsipareigojimų.

Iš esmės Grupės pajamos ir grynųjų pinigų srautai iš veiklos nepriklauso nuo rinkos palūkanų normų pokyčių. Grupė neturi reikšmingo turto už kurį yra mokamos palūkanos.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika (tęsinys)

Balanso datą Grupės turimoms finansinėms priemonėms buvo taikomos tokios palūkanų normos:

Palūkanų normos rizika

Tūkst. litų

	Likutinė vertė	
	2009	2008
Finansinės priemonės su fiksuota palūkanų norma		
AB bankas „Snoras“ paskola	350	-
	350	-

Pagal paskolos sutartį su AB banku Snoras palūkanų norma yra pastovi, tokiu būdu, palūkanų normos pokyčiai ataskaitų datą neturėtų įtakos pelnui ar nuostoliui.

Finansinės priemonės su kintama palūkanų norma

SEB paskolos	20,841	27,317
Swedbank paskolos	19,743	22,589
AB bankas Snoras paskolos	12,394	16,541
SEB faktoringas	-	995
Finansinio lizingo įsipareigojimai	1,928	3,105
	54,906	70,547
	55,256	70,547

P pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Palūkanų normų pokytis 100 bazinių punktų atskaitomybės datą padidintų (sumažintų) nuosavą kapitalą ir pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač valiutų keitimo kursai, lieka pastovūs. Tokiu pat pagrindu padaryta analizė už 2008 metus.

Įtaka tūkst. litų	Pelnas (nuostoliai)		Nuosavas kapitalas	
	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas
2009 m. gruodžio 31 d.				
Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(553)	553	(553)	553
2008 m. gruodžio 31 d.				
Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(706)	706	(706)	706

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Finansinių priemonių tikroji vertė

Pagrindinės finansinės priemonės, nepateiktos tikrąja verte, yra ilgalaikės gautinos sumos, prekybos ir kitos gautinos ir mokėtinos sumos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Tikroji vertė yra suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar kuria gali būti užskaitytas nesusijusių šalių, ketinančių pirkti ar parduoti turtą, tarpusavio įsipareigojimai. Tikrosios vertės nustatomos pagal kotiruojamas kainas, remiantis diskontuotų pinigų srautų modeliu ir kitais atitinkamais modeliais.

Finansines priemones, apskaitytas tikrąja verte 2009 m. gruodžio 31 d., sudaro išvestinės priemonės. Grupė neturi kitų finansinių priemonių, apskaitytų tikrąja verte 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d.

Grupės vadovybės nuomone, prekybos ir kitų gautinų ir mokėtinų sumų, o taip pat skolinimosi lėšų likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms.

Finansinės būklės ataskaitoje pateiktų finansinio turto ir įsipareigojimų tikrųjų verčių bei likutinių verčių santrauka gali būti tokia:

Tūkst. litų	2009 m.		2008 m.	
	Likutinė vertė	Tikroji vertė	Likutinė vertė	Tikroji vertė
Ilgalaikės gautinos sumos	1,421	1,421	1,233	1,233
Prekybos ir kitos gautinos sumos	14,820	14,820	18,584	18,584
Pinigai ir pinigai ekvivalentai	395	395	195	195
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	(55,256)	(55,256)	(70,547)	(70,547)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	(21,020)	(21,020)	(24,895)	(24,895)
	<u>(59,640)</u>	<u>(59,640)</u>	<u>(75,430)</u>	<u>(75,430)</u>

Finansiniai įsipareigojimai bankams ir lizingo įmonėms yra susiję su kintama palūkanų norma, todėl apskaitinė vertė yra apytiksliai lygi tikrajai vertei. Vadovybės nuomone, 2009 m. gruodžio 31 d. finansinio turto ir įsipareigojimų palūkanų tikrosios vertės rizika buvo minimali, kadangi didžioji dalis finansinių įsipareigojimų yra susiję su kintama palūkanų norma.

Kainos rizika

Pieno ir pieno produktų kainos svyruoja priklausomai nuo situacijos rinkoje. Įmonė stengiasi sumažinti tokių svyravimų neigiamą įtaką diversifikuodama gamybą bei siekdama masto ekonomijos.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika numato palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis, tam, kad būtų išlaikytas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas, palaikoma veiklos plėtojimas ateityje taip pat kad atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Kapitalą sudaro nuosavas kapitalas, priklausantis jo savininkams.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniai skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio pastabos

22 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Kapitalo valdymas (tęsinys)

Įmonė valdo kapitalo struktūrą bei ją koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Įmonė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams ar išleisti naujas akcijas. Nebuvo pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais finansiniais metais, pasibaigusiais 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d.

Įmonė yra įsipareigojusi išlaikyti nuosavą kapitalą iki 50% nuo akcinio kapitalo, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymas.

Įmonė turi vykdyti kapitalo reikalavimus, kurios išoriškai nustatė bankai. Jie reikalauja, kad (nuosavas kapitalas – perkainojimo rezervas) / (turtas iš viso) rodiklis neturi būti mažesnis nei 0.2. Vadovybė kontroliuoja, kad Įmonei nustatyti reikalavimai būtų vykdomi. Kitų kapitalo valdymo priemonių nėra.

23 Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos datos

AB bankas Snoras suteikė AB „Vilkyškių pieninė“ 1,448 tūkst. EUR paskolą investiciniam projektui pagal priemonę „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas – parama paskolomis“, kuri užtikrinama UAB „Žemės ūkio paskolų garantijų fondas“ garantija septyneriems metams.

Kitų reikšmingų įvykių po ataskaitų sudarymo datos nebuvo.

AB Vilkyškių pieninė
konsoliduotas 2009 metų metinis pranešimas

I. AB Vilkyškių pieninė generalinio direktoriaus G. Bertašiaus žodis investuotojams

Po nuostolingų 2008 metų, nukritus žaliavos kainoms ir ženkliai sumažinus gamybos, valdymo ir administravimo sąnaudas, pakeitus dalį rinkų AB Vilkyškių pieninės įmonių grupė 2009 metais uždirbo 6,7 mln lt. konsoliduoto pelno, palyginti su 12 mln. Lt nuostoliu 2008 metais.

Bendrovės darbuotojų skaičius didėjo ir 2009 metų pabaigoje siekė 735 darbuotojų:

- ✓ AB Vilkyškių pieninė – 430 darbuotojai;
- ✓ AB „Modest“ – 141 darbuotojai;
- ✓ AB Kelmės pieninė – 164 darbuotojai.

Lėtėjant ekonomikai, Bendrovė ieško naujų rinkų ir toliau orientuojasi į produktų, turinčių didesnę pridėtinę vertę, gamybą. 2009 metais pradėjome dirbti naujųjų ES narių, Izraelio šalių rinkose. Artimiausiuose Bendrovės planuose – naujų sūrio sandėliavimo-nokinimo patalpų įrengimas, patogesnės produktų pakuotės skirtos galutiniam vartotojui kūrimas, darbo nepriklausomoje rinkoje aktyvinimas, pardavimų padalinio stiprinimas, marketingo skyriaus formavimas, tolesnis šviežių pieno produktų vystymas. Be to, planuojamas tolesnis kryptingas Bendrovės ir atskirų produktų prekės ženklų kūrimas ir stiprinimas tiek Lietuvos, tiek užsienio rinkose, asortimento plėtra siūlant rinkai naujas išskirtinių sūrių rūšis bei desertinius pieno produktus.

Dėl 2008 metų ekonominės situacijos pieno produktų kainos buvo pasiekusios istorines žemumas. Siekiant sušvelninti susiklosčiusią padėtį Europos komisija gražino eksporto subsidijas kai kuriems pieno produktams. Subsidijų dydis sūrio eksportui buvo nustatytas ties 200 EUR/t riba. Taip pat pradėta pirkti į intervencinius sandėlius, kuriuose Europoje buvo sukaupta 257 tūkst. tonų lieso pieno miltų, 76 tūkst. tonų sviesto.

Pieno gamybos sumažėjimas, ES institucijų veiksmai ir intervencinių pirkimų skatinimas subalansavo produkcijos pasiūlą ir paklausą, o pastaruoju metu nekrintančios produkcijos kainos, kylanti produktų paklausa demonstruoja stabilumo periodą ir pirmuosius atsigavimo požymius. Galima teigti kad, pieno perdirbimas yra viena iš maisto pramonės šakų, kuri atsigauja pirmoji, pasirodžius pirmiesiems pasaulio ekonomikos atsitiesimo ženklams.

2010 metais Bendrovė tikisi uždirbti pelno panašiai, kaip ir 2009 metais, greitai reaguojant į besikeičiančią rinką, plečiant siūlomų produktų įvairovę bei toliau optimizuojant gamybą bei administracinius kaštus.

Gintaras Bertašius

II. Bendra informacija apie emitentą

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

Pranešimas parengtas už 2009 metus.

Susipažinimas su ataskaita bei dokumentais

Su ataskaita ir kitais dokumentais, kuriais naudojantis ji buvo parengta, galima susipažinti AB „Vilkyškių pieninė“, Vilkyškiai, Pagėgių sav. darbo dienomis nuo 8.00 iki 16.30 val. Bei AB „Vilkyškių pieninė“ interneto puslapyje adresu <http://www.cheese.lt/investuotojams>. Visuomenės informavimo priemonė - dienraštis „Lietuvos Žinios“.

Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

AB „Vilkyškių Pieninė“ Generalinis direktorius Gintaras Bertašius, tel. (8 441) 55330, faksas (8 441) 55242.

AB „Vilkyškių Pieninė“ Finansų direktorė Vilija Milaševičiutė, tel. (8 441) 55102, faksas (8 441) 55242.

Ataskaitą pagal Emitento atstovų pateiktą informaciją parengė:

UAB FMĮ „Orion Securities“, A. Tumėno g. 4B, LT-01109 Vilnius, tel. (8 5) 2603969, faksas (8 5) 2313840. Atstovas – finansų analitikas Jonas Narbutas.

2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą

AB Vilkyškių pieninė

Emitento pavadinimas	Akcinė bendrovė Vilkyškių pieninė (toliau – Bendrovė arba Emitentas)
Išstatinis kapitalas	11 943 000 litų
Būstinės adresas	Vilkyškiai, Pagėgių savivaldybė
Telefonas	8-441 55330
Faksas	8-441 55242
Elektroninis paštas	centras@cheese.lt
Teisinė-organizacinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 m. gegužės 10 d.
Perregistravimo data ir vieta	2005 m. gruodžio 30 d., VĮ Registrų centro Tauragės skyrius
Registracijos Nr.	060018
Įmonių rejestro kodas	277160980
Interneto adresas	http://www.cheese.lt ; http://www.suris.lt

AB „Modest“

Dukterinės įmonės pavadinimas	Akcinė bendrovė Modest (toliau – AB „Modest“)
Istatinis kapitalas	617 118 litai
Būstinės adresas	Gaurės 23, Tauragė
Telefonas	8-446 72693
Faksas	8-446 72734
Elektroninis paštas	modest@cheese.lt
Teisinė-organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1992 m. kovo 25 d.
Perregistravimo data ir vieta	2009 m. gruodžio 31 d., VĮ Registrų centro Tauragės skyrius
Registracijos Nr.	017745
Įmonių rejestro kodas	121313693
Interneto adresas	http://www.cheese.lt ; http://www.suris.lt

AB „Kelmės pieninė“

Dukterinės įmonės pavadinimas	Akcinė bendrovė Kelmės pieninė (toliau – AB „Kelmės pieninė“)
Istatinis kapitalas	2 494 808 litai
Būstinės adresas	Raseinių g. 2, LT-86160 Kelmė
Telefonas	8-427 61246
Faksas	8-427 61235
Elektroninis paštas	kelmespienine@takas.lt
Teisinė-organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 m. rugpjūčio 3 d., VĮ Registrų centro Šiaulių filialas
Perregistravimo data ir vieta	2007-07-04 (naujo pažymėjimo išdavimas)
Registracijos Nr.	110109
Įmonių rejestro kodas	162403450
Interneto adresas	http://www.cheese.lt ; http://www.suris.lt

3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Pagrindinė AB Vilkyškių pieninė veikla – pieno produktų gamyba.

Įmonių grupėje gaminami fermentiniai sūriai, lydyti sūriai varškė, sviestas, grietinė, pasterizuota grietinė, kiti šviežūs pieno produktai bei perdirbamos išrūgos.

4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

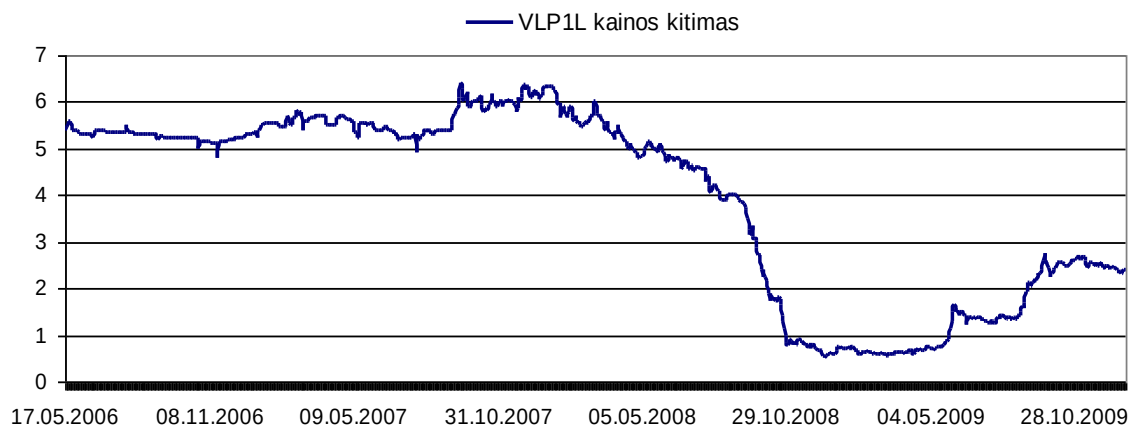
AB Vilkyškių pieninė yra sudariusi aptarnavimo sutartį su UAB FMĮ “Orion Securities” (A. Tumėno g. 4, B korp., LT-01109, Vilnius) dėl AB Vilkyškių pieninės akcininkų apskaitos.

2007 metų spalio 15 d. Vilkyškių pieninė pasirašė sutartį dėl rinkos formavimo (*market making*) su UAB FMĮ "Orion Securities".

5. Prekyba emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Prekyba AB Vilkyškių pieninė paprastosiomis vardinėmis akcijomis Vilniaus vertybinių popierių biržoje:

Laikotarpis	Kaina (Lt)		Apyvarta (Lt)	
	didžiausia	mažiausia	didžiausia	mažiausia
2006.05.17 - 2006.09.31	5,60	4,60	647.808	0,00
2006.10.01 - 2006.12.31	5,30	4,76	360.722	0,00
2007.01.01 - 2007.03.31	5,82	5,20	126.233	0,00
2007.04.01 - 2007.06.30	5,70	5,01	380.555	0,00
2007.07.01 - 2007.09.30	6,50	4,80	3.621.100	0,00
2007.10.01 - 2007.12.31	6,70	5,75	637.638	0,00
2008.01.01 - 2008.03.31	6,40	5,00	1.507.303	0,00
2008.04.01 - 2008.06.30	5,52	4,51	237.964	0,00
2008.07.01 - 2008.09.30	4,75	2,05	324.605	0,00
2008.10.01 - 2008.12.31	2,50	0,52	69.650	0,00
2009.01.01 - 2009.03.31	0,79	0,52	241.806	0,00
2009.04.01 - 2009.06.30	1,69	0,60	83.134	0,00
2009.07.01 - 2009.09.30	2,86	1,25	557.512	0,00
2009.10.01 - 2009.12.31	2,75	2,27	66.144	0,00

Dalyvavimo įstatiniame kapitale nepažymintys vertybiniai popieriai

Vertybinių popierių, nepažymintys dalyvavimo įstatiniame kapitale, bet kurių apyvartą reglamentuoja LR vertybinių popierių rinkos įstatymas, nėra išleista.

Emitento vertybinių popierių antrinė apyvarta

Bendrovės išleisti vertybiniai popieriai yra įtraukti į Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamąjį prekybos sąrašą nuo 2006 m. gegužės 17 d. Vertybinių popierių ISIN kodas - LT0000127508. Nuo 2008 m. sausio 1 d. AB „Vilkyškių pieninė“ akcijos kotiruojamos Vilniaus vertybinių popierių biržos Oficialiajame sąraše.

Vertybinių popierių pavadinimas – AB „Vilkyškių pieninė“ paprastosios vardinės akcijos. Vertybinių popierių skaičius 11,943,000 vnt. Vienos akcijos nominali vertė: 1.00 Lt.

III Duomenys apie emitento veiklą

6. Emitento veiklos teisiniai pagrindai

AB Vilkyškių pieninė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, Vertybinių popierių rinkos įstatymu, Bendrovės įstatais.

7. Trumpa emitento istorija

Vilkyškių pieninės istorija iš naujo prasidėjo 1993 m. gegužės 10 d., kuomet 1934 metais statytos pieninės patalpose buvo įsteigta uždaroji akcinė bendrovė Vilkyškių pieninė. Senojoje pieninėje gamyba vyko iki 1985 m. Pieninės uždarymo laikotarpiu visi įrengimai buvo iškomplektuoti. Pastatai buvo privatizuoti, o pieninės savininkai pirmuosius įrengimus atgabeno iš Rytų Vokietijos, kur tuo metu vyko pieno pramonės restruktūrizacija.

Pradinio kapitalo sukaupta nebuvo, įmonė startavo savininkams įsigijus pastatus. Reikalingos apyvartinės lėšos buvo skolinamos iš bankų.

Svarbiausi įvykiai Emitento istorijoje

1993 – 1995 metais buvo atstatytas vandens bokštas, katilinė bei separavimo cechas, pradėta separuoti pieną. Pradėjo veikti sūrių cechas. Jame buvo pradėtas gaminti liesas fermentinis sūris „Peptatas“, atidarytas sviesto cechas.

Vėliau įmonės vystymasis įgijo pagreitį. 1997 m. pradžios sūrių ceche buvo pradėta fermentinio „Tilžės“ tipo sūrio gamyba, 1998 m. vasarį jau buvo gaminamas „Gouda“ tipo fermentinis sūris.

1997 m. į įmonę investuota 2,78 mln. Lt., apie 0,5 mln. Lt. skirta remontui: pastatyta moderni danų BWE firmos katilinė, moderni olandų gamybos šaldymo kamera, kurioje galima laikyti bei sandėliuoti 400 tonų produkcijos, elektros pastotė, sukurtas kompiuterinis tinklas;

1998 m. beveik 1,5 mln. Lt investuota į autotransportą, pastatus, pieno šaldytuvus, gamybos įrengimus, naują sūrių cechą, kitas pagrindines priemones;

1999 m. investuota 8,5 mln. Lt. Beveik visa investicija buvo skirta naujo sūrių gamybos cecho („Tetra Pak Tebel“) projekto įgyvendinimui.

Tais pačiais metais buvo pradėti gaminti fermentinis sūris „Žemaičių“, sviesto mišinys „Saulės vaisės“ ir fermentinis sūris „Tilžiukas“ su priedais, kuris tais pačiais metais parodoje „AgroBalt'1999“ laimėjo aukso medalį, tapdamas Lietuvos metų gaminiu.

2000 metais pradėta „Maasdam“ tipo fermentinio sūrio gamyba. 2001 m. sūris „Maasdam“ „AgroBalt“ parodoje laimėjo aukso medalį. Be to, 2000-2001 metais Lietuvos vartotojams buvo pasiūlyti trys patrauklūs, nebrangūs fermentiniai sūriai „Kuršiukas“, „Taupa“ ir „Sumuštinis“. Per keturiolika įmonės darbo metų sukurta visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra (mechaninis cechas, autoūkis (50 automobilių), pieno šaldymo įrenginiai, žaliavos supirkimo zona), pakeista arba papildomai nupirkta visa pieninės įranga, pastatyti nauji cechai

2000 metais investuota 3,84 mln. Lt. į naujų cechų statybą, transportą ir kapitalinių remontą. Baigta sumontuoti nauja pilnai kompiuterizuota ir automatizuota sūrių gamybos technologinė linija, kurios

įdiegimas įmonei suteikė galimybę gaminti vakarietiškus standartus atitinkančią produkciją ir eksportuoti ją į Europos Sąjungą;

Tų pačių metų gegužės mėnesį įmonė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją;

2001 m. birželio mėn. įmonė įsigijo Tauragės cechą iš AB „Pieno žvaigždės” Mažeikių filialo. Tauragės cechas yra apie 20 km nuo Vilkyškių miestelio, jis buvo statytas 1965 m. kaip sūrinė ir atitinka visus jai keliamus reikalavimus. Cechė yra pieno priėmimo skyrius, pieno separavimo skyrius, du sūrių cechai, nokinimo, fasavimo cechai, mechaninis cechas, autoūkis pieno pervežimui, pieno žaliavos zona, taip pat visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra - šaldymo, garo, oro.

Pradėtas statyti nokinimo cechas, valymo įrengimai.

Tauragės ceche 2001 m. pabaigoje pradėtas gaminti sūris su pelėsiu.

2003 metais Tauragės ceche rekonstruota šaldymo kamera.

2004 metais atlikta stogo rekonstrukcija, pastatų remontas.

2003 – 2004 m. papildomai buvo investuota į pieno gamybos infrastruktūrą – pastatyti nauji pieno supirkimo punktai ir nupirkta modernus transportas pienui suvežti.

2004 m. pastatyti modernūs Olandų firmos „New Water Technology” kompanijos nuotekų valymo įrengimai, atitinkantys ES reikalavimus. Tais pačiais metais investuota į sūrių pakavimo ir fasavimo įrenginius.

Rekonstruota amoniakinė šaldymo kompresorinė.

2005 m. rekonstruota Tauragės cecho katilinė, pakeičiant kuro rūšį.

2006 m. sausio mėnesį Emitentas įsigijo iš viso 80,25 procentų AB „Modest“ akcijų. Pagal 2006-01-12 Konkurencijos tarybos sprendimą Nr. 1S-3 Emitentas turi teisę įsigyti iki 100 procentų AB „Modest” akcijų.

Nuo 2006 m. gegužės 17 d. 9,353,000 paprastosios vardinės AB Vilkyškių pieninės akcijos kotiruojamos Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamajame prekybos sąraše. Nuo 2008 01 01 kotiruojamos VVPB Oficialiajam sąrašė.

2007 m. birželį pradėjo veikti modernus Vilkyškių pieninės išrūgų perdirbimo cechas. Vilkyškių pieninės sūrių gamybos cecho modernizacijai ir išrūgų perdirbimo projektui buvo skirta 3,45 mln. litų ES struktūrinių fondų parama. Investicijos leido dar labiau padidinti gamybos efektyvumą, produkcijos kokybės kontrolę ir veiksmingai sumažinti atliekas.

Vilkyškių pieninės valdomai AB „Modest“ skirta 2,1 mln. litų ES struktūrinių fondų parama 2007 m. AB „Modest“ atnaujino specializuotų pieno ir jo produktų transportavimo priemonių parką.

2008 metais rekonstruota katilinė Vilkyškiuose, pradėtas statyti sūrių nokinimo cechas.

2008 metų kovo pabaigoje Vilkyškių pieninė gavo Konkurencijos Tarybos leidimą įsigyti 99,09 procentus AB Kelmės pieninė ir jos antrinės įmonės Kelmės pieno centras akcijų bei sėkmingai išplatino naują 2,6 mln. akcijų emisiją, skirtą šio įsigijimo finansavimui.

Naująją akcijų emisiją įsigijo ir Vilkyškių pieninės akcininkais tapo „Finasta investicijų valdymas“ ir SEB fondai bei privatus investuotojas Linas Strėlis. Akcijos buvo įsigytos už 5,40 lito, o visos emisijos vertė siekė 14 mln. litų. Po naujos akcijų emisijos išleidimo Vilkyškių pieninės įstatinis kapitalas padidėjo iki 11,943 mln. litų.

2008-04-28 AB Vilkyškių pieninė galutinai užbaigė AB Kelmės pieninė įsigijimo sandorį ir perėmė nuosavybės teisę į 99,09 proc. įmonės akcijų. Vilkyškių grupę dabar sudaro keturios įmonės: AB Vilkyškių pieninė, AB „Modest“, AB Kelmės pieninė ir UAB Kelmės pieno centras.

2008 m. AB „Modest“ įdiegė naują Mozzarella sūrių gamybos liniją. Projekto vertė apie 4 mln. Litų, iš kurių 1,5 mln. – Europos Sąjungos parama.

2009 m. liepos 7 d. AB „Modest“ vykusiame visuotiniame nereguliniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas padidinti Įmonės įstatinį kapitalą nuo 128,408 Lt iki 692,710 Lt, išleidžiant 564 302 vnt. paprastųjų vardinių akcijų. Terminas akcininkams pasirašyti akcijų pasirašymo sutartį baigėsi 2009 m. liepos 25 d. Viso pasirašyta 488 710 akcijų, sutinkamai su akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, tuo atveju, jeigu per akcijoms pasirašyti skirtą laiką pasirašytos ne visos akcijos, įstatinis kapitalas didinamas pasirašytų akcijų nominalių verčių suma. Įmonės įstatinis kapitalas padidintas iki 617,118 lt.

8. Emitento veikla

Pagrindinė Emitento veikla - pieno produktų gamyba

AB Vilkyškių pieninė specializuojasi fermentinių sūrių gamyboje, gaminama pasterizuota grietinė, perdirbamos išrūgos. AB „Modest“ gaminami lydyti, rūkyti sūriai, sūris Mozzarella. AB Kelmės pieninė gaminami šviežūs pieno produktai – įvairūs varškės produktai, grietinė, sviestas, sviesto mišiniai.

Sūriai gaminami pagal senąją lietuvišką („Tilžė“ – *Tilsit* tipo sūris), pasaulinę („Maasdam“, „Gouda“, „Edam“) ir originalią („Prūsija“, „Žalgiris“) receptūrą. „Tilžiukas“ su priedais (1999 m.) bei sūris „Maasdam“ (2001 m.) yra laimėję parodos „AgroBalt“ geriausio metų gaminio aukso medalius.

2006 m., investavus į gamybos automatizavimą, Emitento turimi gamybiniai pajėgumai Vilkyškių ceche (be AB „Modest“) padidėjo iki 31 tonos sūrio per parą. Tauragės ceche per parą galima pagaminti 10 tonų sūrio. Maksimalų gamybinių pajėgumų panaudojimą riboja pieno žaliavos stygius žiemos sezono metu (žiemą pieno superkama kelis kartus mažiau negu vasarą).

Visas AB Vilkyškių pieninės grupės asortimentas – net 13 tipų 56 skirtingų pavadinimų sūrių, o taip pat 13 pavadinimų sviesto ir sviesto mišinių, 5 pavadinimų grietinės bei 17 pavadinimų varškės produktų.

Žemiau pateikiamose lentelėse apžvelgiami pagrindiniai Emitento konsoliduoti gamybos ir prekybos apimčių rodikliai.

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyškių pieninės superkamo pieno kiekis buvo toks:

Žaliavinio pieno supirkimas (perskaičiuota į bazinį riebumą)	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Supirkto pieno kiekis, tonomis	94,852	126,707	105,638	139,705	151,150
Suma, už kurią buvo supirkta pieno, tūkst. Lt	56,180	75,592	75,619	95,603	77,705
Supirkto pieno kaina, Lt/t	592.3	596.6	715.8	684.0	514.1

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyškių pieninės pagamintos produkcijos pasiskirstymas pagal gaminių rūšį buvo toks:

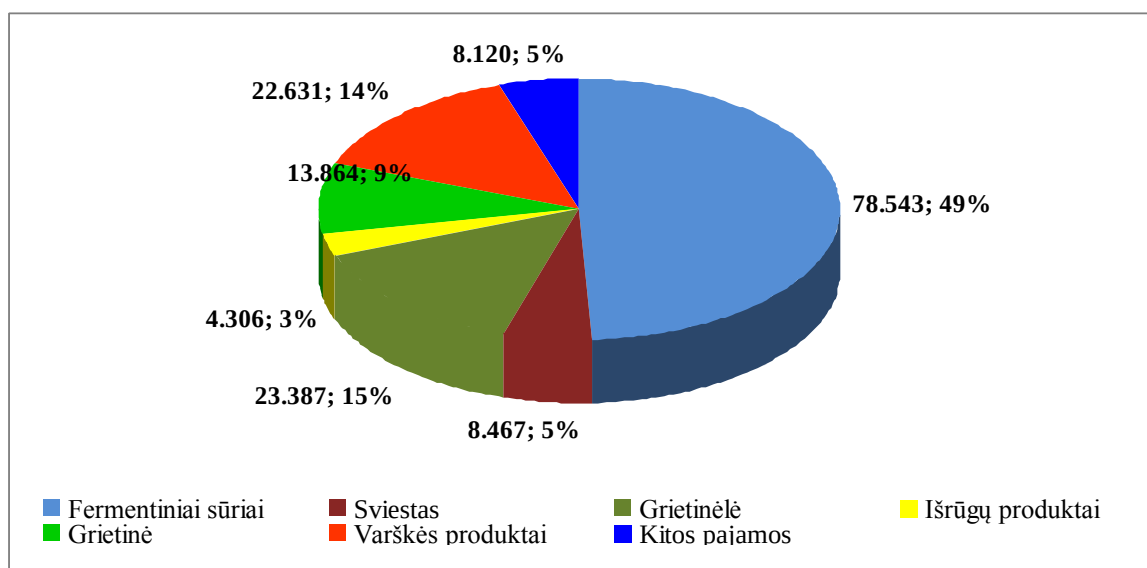
Pagamintų pagrindinių produktų kiekis, tonomis	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Fermentiniai sūriai	8,293	10,341	8,317	10,710	9,279
Sviestas	1,247	587	630	749	1,151
Grietinė	2,090	4,831	5,499	5,774	6,479
Grietinė				2,150	3,702
Varškės produktai				1,618	3,770

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyškių pieninės parduotos produkcijos pasiskirstymas pagal gaminių rūšį buvo toks:

Parduotų pagrindinių produktų kiekis, tonomis	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Fermentiniai sūriai	7,969	9,620	8,610	9,265	9,370
Sviestas	1,380	608	600	869	1,119
Grietinė	2,090	4,831	5,564	5,641	5,658
Grietinė				2,150	3,667
Varškės produktai				1,618	3,757

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyškių pieninės pajamos iš parduotos produkcijos pagal gaminių rūšį pasiskirstė taip:

Pajamos iš pagrindinių produktų pardavimo, tūkst. Lt	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Fermentiniai sūriai	71,391	88,141	86,193	95,040	78,543
Sviestas	8,287	3,502	4,127	6,632	8,467
Grietinė	8,893	19,454	32,436	22,492	23,387
Išrūgų produktai		1,975	6,533	4,543	4,306
Grietinė				8,662	13,864
Varškės produktai				10,237	22,631
Kitos pajamos	3,138	2,647	6,985	4,375	8,120
Iš viso pajamų	91,709	115,719	136,274	151,981	159,318

AB Vilkyškių pieninė nuolat investuoja ir į naujų produktų kūrimą bei esamų produktų tobulinimą. 2008 m. ypatingas dėmesys buvo skiriamas AB Kelmės pieninės produktų asortimento plėtrai, jų pateikimui vartotojui ir esamų produktų tobulinimui.

2006 m. vasario 22 d. LR Žemės ūkio ministerijos valstybės sekretorius pasirašė potvarkį, kuriuo AB Vilkyškių pieninei yra skiriama iki 3,45 mln. Lt Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama, kuri bus panaudota projektui „ES reikalavimų įgyvendinimas bei gamybos bazės modernizavimas“.

Pirmasis bendrovės įgyvendinamo projekto etapas – sūrio gamybos technologijų modernizacija – baigtas 2006 metais. Daugiau nei pusmetį vykusios modernizacijos metu buvo ženkliai išplėstas „Vilkyškių pieninės“ cechasis: įrengti du nauji sūrių gamintuvai, trys naujos presavimo eilės ir buferinė talpa, nauja sūrio technologinių linijų plovimo stotelė. Taip pat automatizuotas sūrių sūdymo cechas, jų pakrovimo ir iškrovimo iš konteinerių procesas. Užbaigus sūrinės modernizaciją, išaugo ir maksimalūs įmonės gamybos pajėgumai – nuo 10 iki 14 tūkst. tonų sūrio per metus.

2007 metų pradžioje bendrovė įgyvendino antrąjį modernizacijos dalį – išrūgų perdirbimo projektą. Įgyvendinant antrąjį ES remiamo projekto etapą, likusi dalis investicijų buvo skirta išrūgų perdirbimo įrengimams įsigyti

2006 m. pradžioje buvo įsigytas AB „Modest“ kontrolinis akcijų paketas šiuo metu AB Vilkyškių pieninei iš viso priklauso 97% AB „Modest“ akcijų. Tai leido papildyti Emitento produktų asortimentą „Mozzarella“ tipo sūriais.

2006 m. rugpjūčio 10 d. AB „Modest“ ir Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos pasirašė paramos sutartį dėl 2,12 mln. Lt ES struktūrinių fondų paramos skyrimo AB „Modest“.

2007 m. birželį pradėjo veikti modernus Vilkyškių pieninės išrūgų perdirbimo cechas. Bendra Vilkyškių pieninės išrūgų perdirbimo cecho vertė – per 8 milijonus litų. Vilkyškių pieninės sūrių gamybos cecho modernizacijai ir išrūgų perdirbimo projektui buvo skirta 3,45 mln. litų ES struktūrinių fondų parama. Pirmą paramos dalis 1,2 mln. litų gauta 2007 metais, iki 2009 metų vidurio bus gauta likusi paramos lėšų dalis. Investicijos leido dar labiau padidinti gamybos efektyvumą, produkcijos kokybės kontrolę ir veiksmingai sumažinti atliekas. Iki šiol įmonė pati

išrūgų neperdirbdavo. Naujasis išrūgų perdirbimo cechas beveik visiškai automatizuotas, jame dirba tik du žmonės.

Vilkyškių pieninės valdomai AB „Modest“ skirta 2,1 mln. litų ES struktūrinių fondų parama 2007 m. AB „Modest“ atnaujino specializuotų pieno ir jo produktų transportavimo priemonių parką, modernizavo gamybos pajėgumus – įdiegė naujas pieno perdirbimo technologijas ir modernią pagrindinio bendrovės gaminamo produkto „Mozzarela“ sūrių gamybos – pakavimo liniją. Tai atitinka Vilkyškių pieninės įmonių grupės įmonės didesnės pridėtinės vertės produktų gamybos strategiją. Iš ES gauta parama sudaro 44 proc. visos „Modest“ projekto vertės. Pirmos dalies paramos lėšas bendrovė gavo 2008 metų pradžioje, antrą dalį paramos gavo 2009 metų pradžioje.

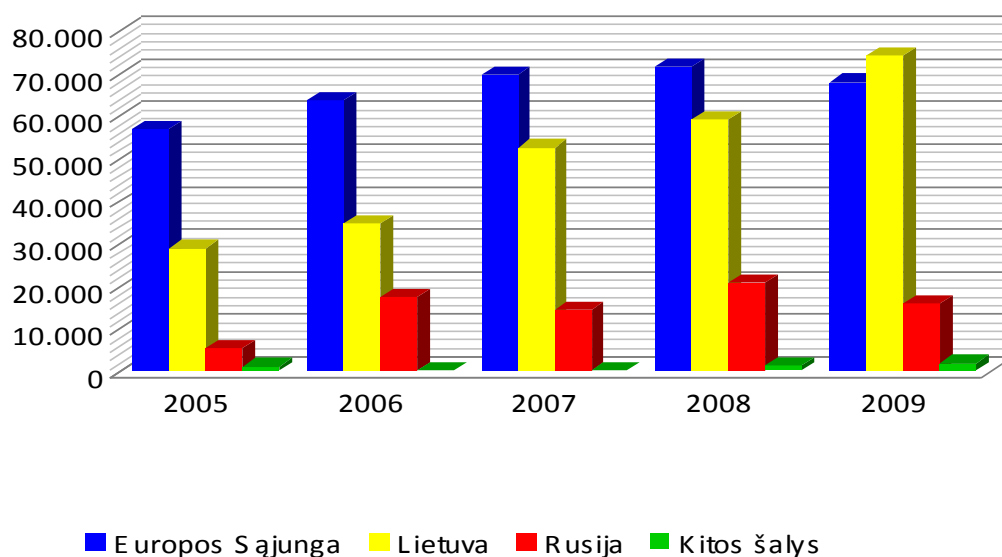
9. Realizavimo rinkos

AB Vilkyškių pieninė pastarųjų 5 metų konsoliduotos pajamos regionais:

Pardavimų pajamos pagal geografinius segmentus, tūkst. Lt

Rinka	2005	2006	2007	2008	2009
Europos Sąjunga	56,863	63,559	69,594	71,238	67,763
Lietuva	28,718	34,713	52,367	58,938	74,067
Rusija	5,148	17,310	14,279	20,630	15,775
Kitos šalys	980	137	34	1,175	1,713
Iš viso	91,709	115,719	136,274	151,981	159,318

Pardavimų pajamos pagal geografinius segmentus, tūkst. Lt

AB Vilkyškių pieninė savo produkciją Rusijos rinkoje realizuoja, sudarydama ilgalaikes prekybos sutartis. ES šalyse daugiausiai produkcijos parduodama pagal trumpalaikes prekybos sutartis, o Lietuvos rinkoje sudarytų sutarčių trukmė svyruoja nuo 1 metų.

10. Tiekimas

Pagrindinė žaliava, naudojama AB Vilkyškių pieninės produkcijos gamybai, yra neapdirbtas karvių pienas. Didžiausi pieno tiekėjai yra smulkūs ir stambūs ūkininkai, žemės ūkio bendrovės, kitos pieno supirkimo įmonės. Pieną AB Vilkyškių pieninė dažnai superka pagal jos pačios paruoštas tipines pieno pirkimo sutartis. Sutartys su pieno tiekėjais yra sudaromos metams arba ilgesniam laikotarpiui.

Kitos medžiagos daugiausiai perkamos Lietuvoje, iš užsienio perkama nedaug, dažniausiai – įrengimai. Sutartys paprastai sudaromos metams, pasitaiko ir atsitiktinių sandorių.

AB Vilkyškių pieninė kartais įsigyja pieno žaliavos ir iš savo tiesioginių konkurentų Lietuvoje, įskaitant AB „Rokiškio sūris“, AB „Pieno žvaigždės“ bei AB „Žemaitijos pienas“.

11. Nekilnojamas turtas ir kitos pagrindinės priemonės

AB Vilkyškių pieninės turimo ilgalaikio turto pokyčių ataskaita yra pateikta metinėje atskaitomybėje.

12. Rizikos veiksniai, susiję su Emitento veikla

Pagrindiniai rizikos veiksniai, susiję su AB Vilkyškių pieninės įmonių grupės veikla:

Rizikos veiksniai, susiję su įmonės verslu

- Įmonė užsiima pieno perdirbimu. Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys įmonės verslo riziką, yra galimi pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, konkurencija, taip pat galimi teisiniai, politiniai, technologiniai ir socialiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB Vilkyškių pieninės verslu, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.
- Įmonė specializuojasi sūrių gamyboje, didžiąją dalį jos pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus sūrį ir sūrio produktus. Dėl šios priežasties Bendrovės pajamoms, pelnui ir bendrai finansinei būklei įtakos gali padaryti neigiami sūrio paklausos ir (arba) kainos pokyčiai sūrių rinkoje (rinkos rizika). Neigiamai sūrio produktų kainą gali veikti ir konkurencija tarptautinėje bei vietinėje sūrio rinkoje.
- Įmonės pagrindinė žaliava yra karvių pienas. Perdirbimui parduodamo pieno kiekis Europos Sąjungos pieno gamintojams yra apribotas nacionalinėmis pieno kvotomis. Žaliavos tiekimo apribojimas gali turėti įtakos žaliavos trūkumui bei žaliavos kainų kilimui. Šie pokyčiai gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.
- Brandinto sūrio gamyba yra ilgas procesas, kuris gali užtrukti nuo vieno iki trijų mėnesių. Ši gamybos specifika neleidžia greitai sureaguoti į staigius pokyčius sūrių rinkoje, o tai gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

- Bendrovės kredito rizika yra susijusi su gautinomis prekybos sumomis. Rizika, kad partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama, nustatant kontrolės procedūras. Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes įmonė dirba tik su stambiausiais Lietuvos bankais (daugiausia – su AB SEB banku). 2009 m. gruodžio 31 d. visų įsipareigojimų ir viso turto santykis buvo 0,69. Visų stambiausių skolų palūkanos yra susietos su EUR LIBOR palūkanų norma. Finansinių paskolų likutis 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 55,256 tūkst. litų. Paskolos įvertintos eurai. Paskolų grąžinimas vyksta pagal grafiką, uždelstų mokėjimų nėra. Užsienio valiutos rizika. Operacijos užsienio valiuta yra įvertinamos litais pagal operacijos dieną nustatytą valiutos kursą. Piniginės lėšos ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais, pagal balansinės ataskaitos dieną nustatytą valiutos keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš užsienio valiutos kurso pasikeitimo yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pagrindines pajamas bendrovė gauna eurai. Atsiskaitymų valiutomis, kurių kitimas galėtų daryti esminę įtaką Bendrovės finansiniams rezultatams, nėra.

Rizikos veiksniai, susiję su įmonės verslo šaka

Žemės ūkis Europos Sąjungos šalyse (įskaitant pieno gamybą) yra stipriai reguliuojamas sektorius. Žaliavinio pieno kainų lygis yra palaikomas, ribojant jo tiekimą perdirbimui bei vartojimui, naudojant intervencinius pieno produktų pirkimus bei taikant pieno produktų importo ne iš ES šalių muitus, pieno produktų eksporto ne į ES šalis subsidijas, o taip pat pasitelkiant kitas intervencines priemones. Pasaulinė prekybos organizacija bei kitos laisvą prekybą palaikančios organizacijos ragina sumažinti žemės ūkio sektoriaus reguliavimą ES. Pieno sektoriaus liberalizavimas gali sumažinti žaliavinio pieno kainą, pieno produktų eksporto subsidijas ir pieno produktų kainas bei padidinti pieno produktų importą ir ne ES šalių konkurenciją pieno produktų rinkoje. Šie pasikeitimai gali neigiamai paveikti įmonės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Pieno produktai yra gaminami iš gyvūninės kilmės žaliavų. Galvijų ligų epidemijos (pvz., kempinligė) gali neigiamai paveikti žaliavos tiekimą pieno produktų gamybai bei sumažinti pieno produktų paklausą dėl ligų baimės. Šie pasikeitimai gali daryti neigiamą įtaką Bendrovės pinigų srautams ir veiklos rezultatams.

13. Gamybos nutraukimas ar sumažinimas, darantis ar padaręs esminės įtakos emitento veiklos rezultatams per 2 pastaruosius finansinius (ūkininius) metus

Tokio gamybos nutraukimo ar sumažinimo AB Vilkyškių pieninė per pastaruosius 2 metus nepatyrė.

14. Pagrindinės AB Vilkyškių pieninės investicijos per pastaruosius 4 metus:

2006 metais modernizuotas sūrių cechas už 3,487,6 tūkst. Lt, iš kurių paskola sudarė 2,927 tūkst. Lt, nuosavos lėšos – 560,6 tūkst. Lt.

2007 metais Vilkyškių pieninė investavo apie 7 mln. litų į išrūgų perdirbimo cechą, 1,3 mln. litų į pieno priėmimo įrenginius ir 0,5 mln. litų į pakavimo ir vakumavimo įrenginius.

2008 m. AB „Modest“ įdiegė naują Mozzarella sūrių gamybos liniją. Projekto vertė apie 4 mln. Litų, iš kurių 1,5 mln. – Europos Sąjungos parama.

2008 metais rekonstruota katiline Vilkyškiuose, pradėtas statyti sūrių nokinimo cechas.

2009 metais stambių, 10 procentų emitento įstatinio kapitalo viršijančių investicijų projektų nebuvo.

15. Patentai, licencijos, kontraktai

2000 m. gegužės 8 d. įmonė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją, suteikiančią galimybę produkciją eksportuoti į Europos Sąjungos šalis. Įmonėje įdiegta kokybės valdymo programa (RVASVT sistema).

2004 m. spalio 14 d. atlikta inspekcija dėl reikalavimų atitikimo ir produkcijos sertifikavimo Rusijos rinkai. Įmonės patikrinimą atliko sertifikavimo ekspertai iš Rusijos valstybinės Veterinarijos inspekcijos.

2004 m. gegužės 18 d. išduotas ES veterinarinis sertifikatas UAB Vilkyškių pieninės Tauragės cechui.

Produkto sertifikavimo Rusijoje klausimais [Bendrovę nuolat] konsultuoja O. B. Jarymova ir L. N. Matiuševa (О.Б. Ярымова, Л.Н. Матюшева) iš Kaliningrado standartizacijos, metrologijos ir sertifikacijos centro. Atlikus technologinio proceso, gamybos analizę, įvertinama, ar laikomasi normų, standartų reikalavimų, ar pagaminta produkcija saugi.

2007 metais AB Vilkyškių pieninėje atliktas pagrindinis įvertinimas gauti kokybės vadybos bei maisto saugos vadybos ISO sertifikatus, kurie įteikti 2008 sausio mėnesį.

ISO 9001 standartas nustato reikalavimus kokybės vadybos sistemoms, įskaitant reikalavimus dokumentacijai, planavimui, išteklių valdymui, produkto realizavimo, matavimo, analizės ir gerinimo procesams. Šis sertifikatas liudija, kad įmonė turi galimybę valdyti ir gerinti savo teikiamų produktų ir paslaugų kokybę, ir gamina produktus atitinkančius kliento ir teisinius reikalavimus.

Maisto saugos vadybos sistemos standartas ISO 22000 liudija, kad maisto saugos rizika Vilkyškių pieninėje yra identifikuota, įvertinta ir kontroliuojama visoje maisto produktų tvarkymo grandinėje. Jo tikslas - užtikrinti maisto saugumą visoje gamybos ir tiekimo grandinėje iki pat jo suvartojimo. Šis standartas taikomas visoms organizacijoms, dalyvaujančioms maisto tvarkymo grandinėje, t.y. gaminančioms maisto produktus, pakuotes maisto produktams.

2008 m. gegužės ir lapkričio mėnesiais atlikti ISO auditai. Nustatyta, kad įmonė atitinka ISO 9001:2000 ir ISO 22000:2000 standartų keliamus reikalavimus.

2009 metų rugsėjo 18 d. AB Vilkyškių pieninėje apsilankė ir atliko įmonės patikrinimą Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos ekspertai. Patikrinimo metu ekspertai įvertino įmonės sanitarinį stovį, atliko įvertinimą gamybinių, pagalbinių patalpų, nokinimo ir produktų laikymo kamerų dėl atitikimo Rusijos federacijos normoms ir reikalavimams. Audito metu patikrinta įmonės dokumentacija, pradedant nuo superkamos žaliavos, priedų ir kitų gamyboje naudojamų medžiagų iki produkto realizavimo.

Šio Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos ekspertų audito išvados - neatitikimų nerasta, įmonėje dirbama laikantis Rusijos Federacijos veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos reikalavimų.

16. Teismo ir trečiųjų teismo arbitražo procesai

Teismo ir trečiųjų teismo arbitražo procesai AB Vilkyškių pieninėje nevyksta.

17. Konkurentai

AB Vilkyškių pieninės skaičiavimais, įmonė užima apie 15 proc. šalies sūrų rinkos, t.y. ketvirtą vietą tarp gamintojų, po AB „Rokiškio sūris“, AB „Pieno žvaigždės“ ir AB „Žemaitijos pienas“. Apie 12% šalies rinkos įmonė užima tarp šviežių pieno produktų gamintojų.

Užsienio rinkose AB Vilkyškių pieninei tenka konkuruoti su tenyksiškiais gamintojais, kurių pranašumas yra mažesnės transportavimo išlaidos. Tačiau tai AB Vilkyškių pieninė kompensuoja, siūlydama aukštesnės pridėtinės vertės sūrų asortimentą.

18. Išmokėti dividendai

AB Vilkyškių pieninė neturi privilegijuotųjų akcijų, dividendai mokami tik už paprastasias vardines akcijas.

Dividendų mokėjimas per pastaruosius 5 metus:

Dividendai	2005 (už 2004)	2006 (už 2005)	2007 (už 2006)	2008 (už 2007)	2009 (už 2008)
Dividendai (Lt.)	1,177,000	2,500,000	2,057,660	2,030,310	0
Dividendai vienai akcijai (Lt.)	0.13	0.27	0.22	0.17	0
Akcijų skaičius	99,500	9,353,000	9,353,000	11,943,000	11,943,000

AB „Modest“ ir AB Kelmės pieninė per praėjusius 5 metus dividendų nemokėjo.

IV Kita informacija apie emitentą

19. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Vertybinių popierių skaičius	Nominalioji vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt	ISIN kodas
Paprastosios vardinės akcijos	11,943,000	1.00	11,943,000	LT0000127508

AB „Modest“ įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Vertybinių popierių skaičius	Nominalioji vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt
Paprastosios vardinės akcijos	617,118	1.00	617,118

AB „Kelmės pieninė“ įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Vertybinių popierių skaičius	Nominalioji vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt
Paprastosios vardinės akcijos	2,494,808	1.00	2,494,808

20. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Vertybinių popierių perleidimo apribojimų nėra.

21. Akcininkai

AB „Vilkyškių pieninė“

Bendras akcininkų skaičius 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 695. Stambiausi akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus emitento įstatinio kapitalo buvo šie:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
Gintaras Bertašius	6,016,506	1	6,016,506
Linas Strėlis	1,015,000	1	1,015,000
SEB klientai	2,483,577	1	2,483,577
UAB FMĮ "Orion securities" klientai	1,747,644	1	1,747,644
Kiti smulkieji akcininkai	680,273	1	680,273
Kapitalo iš viso	11,943,000	1	11,943,000

AB „Modest“

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
AB Vilkyškių pieninė	600,213	1	600,213
Kiti smulkieji akcininkai	16,905	1	16,905
Kapitalo iš viso	617,118	1	617,118

AB „Kelmės pieninė“

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
AB Vilkyškių pieninė	2,472,122	1	2,472,122
Kiti smulkieji akcininkai	22,686	1	22,686
Kapitalo iš viso	2,494,808	1	2,494,808

22. Akcijų, išleistų į viešąją vertybinių popierių apyvartą, pagrindinės charakteristikos

Bendrovės išleisti vertybiniai popieriai yra įtraukti į Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamąjį prekybos sąrašą nuo 2006 m. gegužės 17 d. Vertybinių popierių ISIN kodas - LT0000127508.

2007 metų gruodį po prašymo pateikimo Bendrovės vertybinius popierius buvo leista įtraukti į Oficialųjį sąrašą nuo sausio 1 dienos.

Vertybinių popierių pavadinimas – AB Vilkyškių pieninės paprastosios vardinės akcijos. Vertybinių popierių skaičius – 11 943 000 vnt. Vienos akcijos nominali vertė – 1,00 Lt.

2008 metais Bendrovės įstatinis kapitalas padidintas iki 11 943 tūkst. Lt.

Periodas		Kaina, Lt			Apyvarta, tūkst. Lt			Viso apyvarta		Kapitalizacija, Lt
Nuo	Iki	Didž.	Maž.	Pask.	Didž.	Maž.	Pask.	Vnt.	Lt.	
2006 05 17	2007 04 20	5,82	4,60	5,65	647,8	0	0	531 008	2 821 161,1	52 844 450
2007 01 01	2007 03 31	5,82	5,20	5,70	126,2	0	0	56 635	312 038,6	53 312 100
2007 04 01	2007 06 30	5,70	5,01	5,20	380,5	0	20,4	167 957	930 576,2	48 635 600
2007 07 01	2007 09 30	6,50	4,80	5,90	3 621,1	0	25,6	1 647 863	9 163 708,7	55 182 700
2007 10 01	2007 12 31	6,70	5,75	6,20	637,6	0	1,8	455 408	2 762 468,4	57 988 600
2008.01.01	2008.03.31	6,40	5,00	5,30	1 507,3	0	12,3	693 973	3 848 098,2	49 570 900
2008.04.01	2008.06.30	5,52	4,51	4,70	237,9	0	15,5	244 910	1 209 573,1	56 132 100
2008.07.01	2008.09.30	4,75	2,05	2,26	324,6	0	3,1	245 700	912 782,9	26 991 180
2008.10.01	2008.12.31	2,50	0,52	0,60	69,6	0	0	731 354	696 019,0	7 165 800
2009.01.01	2009.03.31	0,79	0,52	0,63	241,8	0	0,5	1 040 145	660 301,9	7 524 090
2009.04.01	2009.06.30	1,69	0,60	1,35	83,1	0	2,6	531 304	566 948,8	16 123 050
2009.07.01	2009.09.30	2,86	1,25	2,32	557,5	0	0	1 024 019	1 954 451,2	27 707 760
2009.10.01	2009.12.31	2,75	2,27	2,40	66,1	0	4,8	196 588	486 477,7	28 663 200

23. Akcininkai turintys specialias kontrolės teises

Akcijų suteikiančių specialias kontrolės teises nėra.

24. Balsavimo apribojimai

Balsavimo teisės apribojimų nėra.

25. Akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kurios emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir balsavimo teisė.

Akcininkų tarpusavio susitarimų apie kurios emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir balsavimo teisė nėra.

26. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

Emitento įstatų pakeitimas gali būti atliktas per visuotini akcininkų susirinkimą. Sprendimai dėl Bendrovės įstatų pakeitimo laikomi priimti, kai už juos gauta 2/3 visų akcininkų balsų.

27. Emitento valdymo organai

Valdyba:

Vardas, Pavardė	Išsilavinimas, specialybė	Pareigos Emitente	Kadencijos pradžia
Gintaras Bertašius	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	2006 01 30
Sigitas Trijonis	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos narys, technikos direktorius	2006 01 30
Rimantas Jancevičius	Aukštesnysis, zootechnikas	Valdybos narys, žaliavos direktorius	2006 01 30
Vilija Milaševičiūtė	Aukštasis, finansai ir kreditas	Valdybos narė, finansų direktorė	2009 04 30
Andrej Cyba	Aukštasis	Valdybos narys	2008 04 18
Linas Strėlis	Aukštasis	Valdybos narys	2008 04 18

AB Vilkyškių pieninė valdyba bus renkama 2010 04 30 dieną visuotiniame akcininkų susirinkime.

AB „Vilkyškių pieninė“ administracijos vadovaujantys darbuotojai:

Vardas, Pavardė	Išsilavinimas, specialybė	Pareigos Emitente	Darbo pradžia*
Gintaras Bertašius	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	2006 01 01**
Vilija Milaševičiūtė	Aukštasis, finansai ir kreditas	Valdybos narė, finansų direktorė,	2000 05 01
Rimantas Jancevičius	Aukštesnysis, zootechnikas	Valdybos narys, žaliavos direktorius	1996 01 02
Sigitas Trijonis	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos narys, technikos direktorius	1993 09 01
Arvydas Zaranka	Aukštesnysis, pieno produktų technologija	Gamybos direktorius	1995 07 30
Arminas Lunia	Aukštasis, chemijos	Pardavimų direktorius	2007 08 20
Rita Juodikienė	Aukštasis, informatikos vadybos inžinierė	Pirkimų skyriaus vadovė	2002 09 23
Mindaugas Dūda	Aukštasis, informatikos inžinierius	IT skyriaus vadovas	2008 08 01
Rasa Trybienė	Aukštasis, psichologija	Personalo vadovė	2009 05 22
Lina Genienė	Aukštasis, tarptautinės prekybos ekonomistė	Vyr. buhalterė	2008 09 29
Sigita Montvilaitė	Aukštesnysis, buhalterinė apskaita	Vyr. buhalterės pavaduotoja	2006 12 14
Ligita Pudžiuvelytė	Aukštasis, ekonomistė	Vyr. ekonomistė	2004 05 20
Ina Baltrušienė	Aukštasis, teisė	Juristė	2007 10 08

* Nei vieno administracijai vadovaujančio darbuotojo darbo sutartis nėra terminuota.

** Iš naujo paskirtas, pertvarkius Emitentą į akcinę bendrovę, nors Emitento direktoriaumi dirba nuo 1993 05 10.

AB „Modest“ administracijos ir valdybos sąrašas

Vardas	Pavardė	Išsilavinimas	Pareigos įmonėje	Kadencijos pradžia	Darbo įmonėje pradžia
Gintaras	Bertašius	aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas	2006 09 04	
Arvydas	Zaranka	aukštesnysis, pieno produktų technologija	Valdybos narys	2006 09 04	
Vilija	Milaševičiūtė	Aukštasis, finansai ir kreditas	Valdybos narė	2009 04 28	
Vaidotas	Jušksys	Aukštasis, informatikos inžinierius	Direktorius	-	2009 09 24
Milana	Buivydienė	aukštasis, žemės ūkio gamybos ekonomika ir organizavimas	Vyr. buhalterė	-	2006 07 04
Jurgita	Laurinaitienė	aukštasis, maisto produktų technologija	Gamybos vadovė	-	2008 01 01

AB „Kelmės pieninė“ administracijos ir valdybos sąrašas

Vardas	Pavardė	Išsilavinimas	Pareigos įmonėje	Kadencijos pradžia	Darbo įmonėje pradžia
Gintaras	Bertašius	aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas	2008 05 06	
Arvydas	Zaranka	aukštesnysis, pieno produktų technologija	Valdybos narys	2008 05 06	
Algirdas	Žukauskas	aukštasis, zooinžinierius	Generalinis direktorius, valdybos narys	2008 05 06	2008 06 04
Asta	Mikalauskienė	aukštasis, ekonomistė, finansai ir bankininkystė	Finansų direktorė		2007 07 17
Daiva	Vasiliauskienė	aukštesnysis, buhalterija	Vyr. buhalterė		2009 07 01
Edita	Balčiūnienė	aukštasis, inžinierius technologas	Gamybos direktorė		2006 11 27
Algirdas	Guntarskis	aukštesnysis, technikas	Technikos direktorius		2008 02 21

Duomenys apie dalyvavimą kitų įmonių veikloje:

AB „Vilkyškių Pieninė“

Vardas	Pavarde	Asmens statusas	Kiti duomenys - akcijos, dalyvavimas kitoje veikloje	Turimas AB "Vilkyškių pieninė" akcijų skaičius
Gintaras	Bertašius	Generalinis direktorius, valdybos pirmininkas	ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas (1 pajus) AB „Modest“ valdybos pirmininkas, AB „Kelmės pieninė“ valdybos pirmininkas	6,016,506
Sigitas	Trijonis	Technikos direktorius, valdybos narys	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	425,538
Rimantas	Jancevičius	Žaliavos direktorius, valdybos narys	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	2,054
Vilija	Milaševičiūtė	Finansų direktorė, valdybos narė	AB „Modest“ valdybos narė, kitų akcijų neturi	7,718
Arvydas	Zaranka	Gamybos direktorius	AB „Modest“ valdybos narys, AB „Kelmės pieninė“ valdybos narys, kitų akcijų neturi	1,923
Lina	Genienė	Vyr. buhalterė	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	-
Arminas	Lunia	Pardavimų direktorius	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	-
Andrej	Cyba	Valdybos narys	„Invalda“ turto valdymo grupės valdybos narys	-
Linas	Strėlis	Valdybos narys		1,015,000

AB „Modest“

Vardas	Pavarde	Asmens statusas	Kiti duomenys - akcijos, dalyvavimas kitoje veikloje
Gintaras	Bertašius	Valdybos pirmininkas	ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas (1 pajus) AB „Vilkyškių pieninės“ gen. direktorius, valdybos pirmininkas - 6 016 506 akcijos, AB Kelmės pieninė valdybos pirmininkas
Arvydas	Zaranka	Valdybos narys	AB „Vilkyškių pieninės“ akcininkas - 1 923 akcijos, AB Kelmės pieninė valdybos narys
Vilija	Milaševičiūtė	Valdybos narė	AB „Vilkyškių pieninės“ akcininkas – 7 718 akcijos, AB „Vilkyškių pieninės“ valdybos narė
Vaidotas	Juškys	AB „Modest“ direktorius	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja
Milana	Buivydienė	vyr. buhalterė	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja

AB „Kelmės pieninė“

Vardas	Pavarde	Asmens statusas	Kiti duomenys - akcijos, dalyvavimas kitoje veikloje
Gintaras	Bertašius	Valdybos pirmininkas	ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas (1 pajus) AB „Vilkyškių pieninės“ gen. direktorius, valdybos pirmininkas - 6 016 506 akcijos, AB „Modest“ valdybos pirmininkas
Arvydas	Zaranka	Valdybos narys	AB „Vilkyškių pieninės“ akcininkas - 1 923 akcijos, AB „Modest“ valdybos narys
Algirdas	Žukauskas	Direktorius, valdybos narys	ŽŪK „Džiaugsmelis“ pajininkas (1 pajus)
Asta	Mikalauskienė	Finansų direktorė	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja
Edita	Balčiūnienė	Gamybos direktorė	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja
Algirdas	Guntarskis	Technikos direktorius	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja
Daiva	Vasiliauskienė	Vyr. buhalterė	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja

28. Darbuotojai

Vidutinis darbo užmokestis pagal atitinkamas darbuotojų darbo grupes:

2009 m. gruodžio 31 d.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (LTL)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	13	10	3	0	0	6,147
Vadovaujantys specialistai	60	26	24	10	0	2,914
Specialistai	86	21	46	19	0	2,005
Darbininkai	576	16	256	252	52	1,376
	735	73	329	281	52	1,568

2008 m. gruodžio 31 d.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (LTL)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	14	10	4	0	0	7,254
Vadovaujantys specialistai	57	25	22	10	0	3,259
Specialistai	73	18	39	16	0	2,277
Darbininkai	568	16	256	247	49	1,522
	712	69	321	273	49	1,724

29. Susitarimai, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitus emitento kontrolei

Susitarimų, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitus emitento kontrolei nėra.

V DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

30. 2009 metų esminių įvykių santrauka

AB Vilkyškių pieninė eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime, įvykusiame 2009 m. balandžio 30 d., išklaudytas Įmonės metinis pranešimas už 2008 metus, išklaudyta audito įmonės išvada apie Įmonės finansinę atskaitomybę už 2008 metus, patvirtinta Įmonės finansinė atskaitomybė už 2008 metus, atšauktas valdybos narys Ramūnas Šniepis ir išrinkta nauja valdybos narė Vilija Milaševičiūtė. Taip pat patvirtinti audito komiteto veiklos nuostatai ir sudarytas audito komitetas. Audito komiteto nepriklausomu nariu išrinktas Alius Jakubėlis. Už darbą nepriklausomam audito komiteto nariui atlyginimą įgaliota nustatyti valdyba. Sutartį su nepriklausomu komiteto nariu įgaliotas pasirašyti Įmonės vadovas. Audito komiteto nariais išrinktos Ligita Pudžiuvelytė ir Birutė Bazilienė.

AB „Modest“ 2009 m. liepos 7 d. vykusiame visuotiniame neeiliniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas padidinti Įmonės įstatinį kapitalą nuo 128 408 Lt iki 692 710 Lt, išleidžiant 564 302 vnt. paprastųjų vardinių akcijų. Terminas akcininkams pasirašyti akcijų pasirašymo sutartį baigėsi 2009 m. liepos 25 d. Viso pasirašyta 488 710 akcijų, sutinkamai su akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, tuo atveju, jeigu per akcijoms pasirašyti skirtą laiką pasirašytos ne visos akcijos, įstatinis kapitalas didinamas pasirašytų akcijų nominalių verčių suma. Įmonės įstatinis kapitalas padidintas iki 617 118 lt.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. AB „Vilkyškių pieninė“ dukterinė įmonė uždaroji akcinė Įmonė „Modest“ pakeitė įmonės statusą ir tapo akcine bendrove.

VI INFORMACIJA APIE TAI KAIP YRA LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

30. AB „Vilkyškių pieninė“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2009 metais

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės Įmonės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė Įmonė „Vilkyškių pieninė“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis Įmonės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Įmonė turėtų rengti ir viešai skelbti Įmonės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Įmonė nuolat pateikia su plėtros strategija bei kitą su akcininkų nuosavybės didinimu susijusią informaciją per biržos informacinę sistemą, Įmonės internetiniame puslapyje (www.suris.lt/investuotojams/), bei per agentūrą BNS.
1.2. Visų Įmonės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Visi Įmonės organai sukoncentruoti į įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą.
1.3. Įmonės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos Įmonei ir akcininkams.	Taip	Įmonėje sudaroma valdyba, kuri atstovauja Įmonės akcininkų interesams, atsako už strateginį vadovavimą Įmonei, prižiūri Įmonės vadovo veiklą, rengia valdybos posėdžius, bendradarbiauja su įmonės vadovybe. Įmonėje sudaryti Paskyrimų ir atlyginimo ir Audito komitetai.
1.4. Įmonės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik Įmonės akcininkų, bet ir kitų Įmonės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Įmonė laikosi šio punkto nuostatų.
II principas: Įmonės valdymo sistema		
Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą Įmonei, efektyvią Įmonės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp Įmonės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir Įmonės vadovo, rekomenduojama Įmonėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą Įmonėje, Įmonės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį Įmonės valdymo procesą.	Ne	Įmonės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Įmonės vadovas (generalinis direktorius). Stebėtojų taryba, kaip kolegialus priežiūros organas, nėra sudaroma. Už įmonės veiklos ir valdymo priežiūrą atsako Valdybos organas.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą Įmonei bei vykdo kitas esmines Įmonės valdymo funkcijas. Kolegialus	Taip	Rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka valdyba.

priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią Įmonės valdymo organų veiklos priežiūrą.		
2.3. Jeigu Įmonė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią Įmonės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Įmonė nesilaiko šios rekomendacijos, kai sudaromas tik vienas kolegialus organas ir tai yra valdyba. Įmonė nesilaiko Valdymo kodekso 2.3. punkto rekomendacijos – šiuo metu įsteigtas vienintelis kolegialus organas yra ne priežiūros, o valdymo organas, vykdamas ir stebėtojo funkcijas.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu Įmonė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Valdyba renka ir atšaukia Įmonės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį bei skiria nuobaudas.
2.5. Įmonės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Šiuo metu pagal Įmonės įstatus AB „Vilkyškių pieninė“ valdybą sudaro 6 nariai, renkami ketveriems metams. Pakankamas kolegialaus organo narių skaičius sudaro galimybę balsų dauguma priimti sprendimus.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal Įmonės įstatus valdybos nariai renkami ketveriems metams, neribojant jų kadencijų skaičiaus. Įmonės įstatuose numatyta galimybė atšaukti valdybą ar pavienį valdybos narį. Valdybos narys gali būti atleidžiamas įstatymuose nustatytais pagrindais.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai Įmonėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad Įmonės valdybos pirmininkas ir Įmonės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs Įmonės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai Įmonė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Ne	Įmonė nesilaiko 2.7. punkto rekomendacijos, nes jos valdybos pirmininkas yra Įmonės generalinis direktorius. Priežiūros nešališkumą garantuoja kiti penki valdybos nariai.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti Įmonės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti Įmonės akcininkams. Vis dėlto, jeigu Įmonėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su Įmonės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu Įmonės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo Įmonės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo Įmonės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai Įmonėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. Įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti Įmonės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią Įmonės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka Įmonės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Renkant Įmonės kolegialų organą su išsamia informacija apie kandidatus akcininkai gali susipažinti dar prieš akcininkų susirinkimą bei jo metu.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista Įmonės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos Įmonės metiniame pranešime.	Taip	Kai Įmonė laikosi visų šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų, papildomai galėtų paminėti dokumentą (pavyzdžiui, to organo veiklos reglamentą), jeigu toks yra, kuriame nustatyta konkreti kolegialaus organo informavimo apie šio organo narių duomenų pasikeitimą tvarka. Įmonė kaupia ir atskleidžia visą informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus šio principo rekomendacijų nustatyta tvarka - viešai skelbiamose Įmonės periodinėse ataskaitose.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename Įmonės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Įmonė galėtų plačiau pakomentuoti susiklosčiusią praktiką (pavyzdžiui, kiekvienas kolegialaus organo narys iki pateikiant Įmonės metinį pranešimą akcininkams informuoja kolegialų organą, kokiose kvalifikacijos kėlimo programose, susijusiose su jo darbu kolegialiaame organe, dalyvavo per paskutinius ataskaitinius metus). Akcininkų susirinkimuose pateikiami kandidatų į valdybos narius gyvenimo aprašymai, kuriuose nurodomas jų išsilavinimas, darbinė padėtis ir kt. Įmonės rengiamose ataskaitose pateikiama informacija apie valdybos sudėtį.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į Įmonės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Įmonė laikosi šio punkto rekomendacijų. Įmonės valdybos nariai turi reikiamų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai turi atitinkamą patirtį ir naujausių žinių apskaitos ir audito srityse.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, Įmonės organizacija bei	Taip	Valdybos nariai nuolatos dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose jie informuojami apie esminius Įmonės veiklą reguliuojančių teisės aktų pasikeitimus.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų Įmonės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – Įmonės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.		Valdybos nariai taip pat informuojami apie kitus Įmonės veiklai turinčius įtakos pasikeitimus valdybos posėdžiuose bei individualiai, esant poreikiui.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į Įmonės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Ne	Įmonė nesilaiko šio Valdymo kodekso 3.6 punkto rekomendacijų, nes Įmonėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, Įmonėje nebuvo aptartas nepriklausomų narių „pakankamumo“ sąvokos turinys.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose Įmonėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:	Ne	Įmonėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.
1) jis negali būti Įmonės arba susijusios Įmonės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti Įmonės arba susijusios Įmonės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš Įmonės arba susijusios Įmonės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą Įmonėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui		

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formulė ir Įmonėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose Įmonėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių Įmonės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

(kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš Įmonės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs Įmonės arba susijusios Įmonės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje Įmonėje, kurioje Įmonės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su Įmonės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	Įmonėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadą, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, Įmonė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, Įmonė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, Įmonė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Įmonėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, Įmonė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį	Ne	Įmonėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.

laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, Įmonė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.		
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš Įmonės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti Įmonės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	Valdybos nariams už darbą valdyboje atlyginimas nemokamas (tačiau Įmonės įstatuose tokia galimybė yra numatyta).
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią Įmonės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų Įmonės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti Įmonės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas Įmonės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Valdyba užtikrina Įmonės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą, analizuoja, vertina Įmonės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti Įmonės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti Įmonei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam Įmonei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Įmonės turimais duomenimis, valdybos nariai veikia gera valia Įmonės atžvilgiu, vadovaujasi Įmonės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, sąžiningumo, protingumo principais, laikydamiesi konfidencialumo, jausdami atsakomybę, tuo stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimančios sprendimus.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose Įmonėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti	Taip	2009–aisiais metais Įmonės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose (visuose posėdžiuose buvo reikiamas kvorumas), kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atlikti.

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas Įmonės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjėms įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš Įmonės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjėms. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjėmėmis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas Įmonės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per Įmonės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami Įmonės akcininkai.		
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti Įmonės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie Įmonės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Įmonėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Įmonės valdymo organai prieš priimdami svarbius sprendimus, apsvarto jų įtaką akcininkams ir siekdami užtikrinti, kad visi akcininkai būtų tinkamai informuoti apie Įmonės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą, pagrindinę informaciją apie įmonės veiklą skelbia periodinėse ataskaitose.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdančią įprastinę Įmonės veiklą), sudaromi tarp Įmonės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų Įmonės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Įmonės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi teisės aktais, patvirtintais Įmonės įstatais, siekdami naudoti bei gerovės Įmonei.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės Įmonės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo Įmonės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Įmonė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais išteklių (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš Įmonės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios Įmonės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Taip	Visais atvejais sprendimus valdyba priima tik vadovaujantis Įmonės interesais. Įmonės valdyba ir jos komitetai aprūpinama visais reikalingais funkcijoms atlikti materialiniais ištekliais. Prireikus, valdybos ir komitetų posėdžiuose dalyvauja Įmonės darbuotojai ir teikia visą būtiną informaciją, susijusią su svarstomais klausimais. Atlyginimo komitetas užtikrina, kad konsultantai ir specialistai, kurie teikia informaciją apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus, neteikia konsultacijų su bendrove susijusių bendrovių žmogiškųjų išteklių skyriams, vykdomajam bei valdymo organų nariams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su Įmonės direktorių skyrimu, atlyginimo Įmonės direktoriams nustatymu ir Įmonės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam	Taip	AB „Vilkyškių pieninė“ veikia 2 komitetai: Paskyrimų ir atlyginimų komitetas bei Audito komitetas. Paskyrimų ir atlyginimų komitetą formuoja valdyba. Audito komiteto narius ir komiteto veiklos nuostatus tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

⁹ Pažymėtina, kad Įmonės gali sugriežinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančią kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo Įmonės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo Įmonės vadovo.

organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Įmonės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju Įmonės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Įmonėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.		
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekia susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip	Paskyrimų ir atlyginimų komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas-teikti rekomendacijas Įmonės organams ar asmenims, skiriantiems ar renkantiems Įmonės valdymo organų narius ar vadovaujančius darbuotojus, bei užtikrinti skaidrią atlyginimų valdymo organams ir vadovaujantiems darbuotojams skyrimo politiką, principus bei tvarką. Komitetas teikia valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) vadovo ir kitų vadovaujančių darbuotojų rinkimą ar paskyrimą, (ii) atlyginimų valdybos nariams, vadovui ir kitiems vadovaujantiems asmenims nustatymą. Audito komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūrėti Įmonės finansinės atskaitomybės audito atlikimą, stebėti, kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebėti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia Įmonės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės vykdymą.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Įmonėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai Įmonėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	Kiekvienas Įmonės komitetas sudarytas iš 3 narių.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą	Taip	Paskyrimo ir atlyginimų komiteto veiklą reglamentuoja valdybos patvirtinti komiteto nuostatai. Audito komiteto veiklos nuostatus tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas. Abu komitetai reguliariai informuoja kolegialų organą apie savo

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse Įmonėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

per metus (kaip dalis informacijos, kurią Įmonė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Įmonės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.		veiklą ir jos rezultatus.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Komitetų posėdžiuose prireikus dalyvauja Įmonės darbuotojai, atsakingi už komitete svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtiną informaciją.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti Įmonės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su Įmonės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Skyrimo komiteto funkcijas Įmonėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Atlyginimų komiteto funkcijas Įmonėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.

pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su Įmonės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų Įmonės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų Įmonės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų Įmonės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip Įmonė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu Įmonės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) Įmonės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų		
---	--	--

susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti Įmonės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant Įmonės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip Įmonės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei Įmonėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka Įmonės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį Įmonė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka Įmonė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais Įmonės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Įmonės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas Įmonės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, Įmonės	Taip	Įmonėje iš esmės laikosi šių rekomendacijos nuostatų. Audito komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūrėti Įmonės finansinės atskaitomybės audito atlikimą, stebėti, kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebėti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia Įmonės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės

vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir Įmonės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su Įmonės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar Įmonė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad Įmonėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią Įmonė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Įmonėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir informavimo apie veiklą praktikos. Ateityje valdyba planuoja atlikti savo veiklos vertinimą.
V principas: Įmonės kolegialių organų darbo tvarka Įmonėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų Įmonės organų bendradarbiavimą.		
5.1. Įmonės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir	Taip	Įmonės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos darbą organizuoja Valdybos pirmininko pavedimu atitinkamas Įmonės darbuotojas.

posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.		
5.2. Įmonės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena Įmonė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių Įmonės valdymo klausimų sprendimas. Įmonės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o Įmonės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	Įmonės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos darbą organizuoja Valdybos pirmininko pavedimu atitinkamas Įmonės darbuotojas. Valdybos posėdžiai yra organizuojami 1 kartą per mėnesį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius Įmonei klausimus.	Taip	Kiekvienas valdymo organo narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga iki posėdžio dienos. Pranešant apie posėdžius, iš anksto pateikiama svarstymo medžiaga (pranešimų tezės, nutarimų projektai ir kt.). Paprastai paskelbta posėdžio darbotvarkė nekeičiama, nebent posėdžio metu, kai jame dalyvauja visi Įmonės valdybos nariai, nusprendžiama kitaip, ir papildomam klausimui pakanka posėdžiui pateiktos medžiagos, kad būtų galima priimti sprendimą darbotvarkėje nepaskelbtu klausimu. Klausimus, kuriuos numatoma svarstyti valdybos posėdžiuose, taip pat valdybos nutarimų projektus, rengia ir pateikia įmonės vadovas, valdybos nariai ar valdybos sprendimu sudarytos specialios grupės, į kurias gali būti įtraukti ir specialistai – ne įmonės darbuotojai.
5.4. Siekiant koordinuoti Įmonės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, Įmonės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su Įmonės valdymu susijusius klausimus. Įmonės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri Įmonės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	5.4. punkto rekomendacijos negali būti taikomos Įmonėje, nes nėra sudaromi kolegialūs stebėtojų organai.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Įmonės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad Įmonės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Įmonės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Įmonės įstatai, kuriuose nustatytos Įmonės akcijų investuotojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbiami Įmonės tinklalapyje internete.

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas Įmonės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai Įmonėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai Įmonėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

6.3. Įmonei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip Įmonės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant Įmonei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Svarbūs sandoriai, tvirtinami Įmonės įstatuose numatyta tvarka.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Įmonės įstatai numato, kad Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys Įmonės akcininkais ar jų įgalioti atstovai arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir pasisakyti gali valdybos nariai ir Įmonės vadovas, išvadą ir ataskaitą parengęs auditorius. Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai įskaitomi į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai Įmonės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai Įmonės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Įmonės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti Įmonei arba būtų atskleistos Įmonės komercinės paslaptys.	Taip	Iki visuotinio akcininkų susirinkimo likus ne mažiau kaip 21 dienai, akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su Įmonės turimais dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarke, įskaitant sprendimų projektus bei visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatorių valdybai pateiktą paraišką. Jeigu akcininkas raštu pageidauja, Įmonės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo raštiško prašymo gavimo visus susirinkimo sprendimų projektus įteikia akcininkui pasirašytinai ir išsiunčia registruotu laišku. Prie sprendimų projektų turi būti nurodyta, kieno iniciatyva jie yra įtraukti. Jei sprendimo projekto iniciatorius pateikė sprendimo projekto paaiškinimus, šie pridedami prie sprendimo projekto. Įmonės interneto tinklalapyje ir NASDAQ OMX Vilnius iki susirinkimo likus 21 dienai pateikiama lietuvių ir anglų kalba: 1. sprendimų projektai dėl kiekvieno visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo. 2. audituotos metinės finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvada. 3. metinis pranešimas
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Akininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, Įmonės rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, Įmonės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų	Ne	Iki 2010-01-01 Įmonė modernių technologijų netaikė, ateityje planuojama tą daryti.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Įmonės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, išigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai Įmonės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti Įmonės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, Įmonės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, Įmonės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią Įmonės veiklą.

susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.		
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Įmonės valdymo sistema turėtų skatinti Įmonės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų Įmonės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Įmonės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, Įmonės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam Įmonės organui, arba Įmonės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdybos nariai vengia situacijų, kai jo asmeniniai interesai gali prieštarauti Įmonės interesams.
7.2. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti Įmonės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas Įmonės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be Įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito Įmonės organo sutikimo.	Taip	Valdybos nariai nepainioja Įmonės turto su savo turtu.
7.3. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę Įmonės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam Įmonės organui, arba Įmonės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	Valdybos narys gali sudaryti sandorį su bendrove. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę Įmonės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam Įmonės organui, arba Įmonės akcininkams.
7.4. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos nariai susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu
VIII principas: Įmonės atlyginimų politika Įmonėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti Įmonės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Įmonė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip Įmonės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir Įmonės interneto tinklalapyje.	Ne	Įmonė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Įmonė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinės paslaptį turinčios informacijos.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama Įmonės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip	Ne	Įmonė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Įmonė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai,

atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams Įmonės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.		susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams Įmonės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios Įmonės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Įmonė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Įmonė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama Įmonės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris Įmonėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir	Ne	

(arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais Įmonės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kainą, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukaupitų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti Įmonė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias Įmonė arba bet kuri dukterinė Įmonė ar įmonė, įtraukta į Įmonės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, Įmonės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad Įmonė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Ne	

8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Ne	
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Ne	
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti Įmonei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Ne	
8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	
8.11. Išėtinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Ne	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma Įmonės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Įmonė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Įmonė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Ne	Įmonė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.		
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.		
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.		
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.		

8.18. Nemenkinančių organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.		
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Įmonė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems Įmonės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba Įmonės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktualu	Įmonė nesilaiko 8.19 punkto nuostatų
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas Įmonės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti Įmonės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto		

atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip Įmonė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar Įmonė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs Įmonė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta Įmonės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo Įmonės valdyme Įmonės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų Įmonės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant Įmonės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje Įmonėje.		
9.1. Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Visiems interesų turėtojams sudaromos sąlygos dalyvauti Įmonės valdyme, susipažinti su reikiama informacija.
9.2. Įmonės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti Įmonės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo Įmonės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius Įmonei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu Įmonės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas Įmonės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į Įmonės valdymą Įmonės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Interesų turėtojai, turintys Įmonės akcijų, turi teisę dalyvauti akcininkų susirinkimuose, domėtis Įmonės veikla bei rezultatais. Įmonei dirbant pelningai, akcininkams yra mokami dividendus.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja Įmonės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Interesų turėtojams, dalyvaujantiems Įmonės valdymo procese, sudarytos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.
X principas: Informacijos atskleidimas Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius Įmonės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir Įmonės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
10.1. Įmonė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) Įmonės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) Įmonės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius Įmonės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) Įmonės priežiūros ir valdymo organų narius, Įmonės vadovą bei jų atlyginimą;	Taip, išskyrus 4 ir 6 punktus	Informacija apie Įmonės finansinę situaciją, veiklą ir Įmonės valdymą atskleidžiama per pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, Įmonės metų ir tarpinės ataskaitose, Įmonės veiklos ataskaitose bei Įmonės internetiniame puslapyje. Informacija apie Įmonės valdymo organų narių išsilavinimą, darbo patirtį, einamas pareigas, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, turimas Įmonės akcijas yra viešai skelbiama periodinėse ataskaitose bei Įmonės interneto tinklalapyje.

5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) Įmonės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės Įmonės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) Įmonės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir Įmonės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.	Taip	Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, Įmonei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleidžia informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama Įmonei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie Įmonės priežiūros ir valdymo organų narių, Įmonės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti Įmonės priežiūros ir valdymo organų narių, Įmonės vadovo iš Įmonės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie Įmonės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant Įmonės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo Įmonės akciniame kapitale programas ir pan.	Neaktualu	
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi Įmonės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Įmonė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma, kad Birža gautą informaciją paskelbtų savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Informaciją Įmonė stengiasi skelbti prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Įmonės vertybiniais popieriais. Įmonė laikosi konfidencialumo informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, atžvilgiu ir neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją Įmonės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į Įmonės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis	Taip	Įmonė visą svarbią informaciją (lietuvių ir anglų kalbomis) viešai skelbia Įmonės interneto tinklalapyje, tuo užtikrindama nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos.

kalbomis.		
10.7. Rekomenduojama Įmonės interneto tinklalapyje skelbti Įmonės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas Įmonės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti Įmonės pranešimus apie esminius įvykius bei Įmonės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Įmonė laikosi šios rekomendacijos ir interneto tinklalapyje skelbia visą būtiną informaciją.
XI principas: Įmonės audito įmonės parinkimas Įmonės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl Įmonės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, Įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Įmonė laikosi šios rekomendacijos, nes Įmonės metinės finansinės atskaitomybės patikrinimą atlieka nepriklausoma audito įmonė.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų Įmonės stebėtojų taryba, o jeigu ji Įmonėje nesudaroma, - Įmonės valdyba.	Taip	Įmonės valdyba teikia audito įmonės kandidatūrą akcininkų susirinkimui, audito įmonę patvirtina Įmonės akcininkų susirinkimas.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš Įmonės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, Įmonė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti Įmonės stebėtojų taryba, o jeigu ji Įmonėje nesudaroma, - Įmonės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Įmonės audito įmonė nesuteikė ne audito paslaugų Įmonei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš Įmonės.